

DARBININKAS

Vol. LXXXI, Nr. 37
Rugsėjis - September 27, 1996
PERIODICALS
341 Highland Blvd.
Postage paid at Brooklyn, N.Y.
Kaina
Brooklyn, N.Y. 11207 \$1.00

- Vyriausioji rinkimų komisija pranešė, kad iš viso 28 partijos išskėlė kandidatus spalio 20 d. įvyksiančiuose parlamento rinkimuose. Komisijos vadovas Zenonas Vaigauskas sakė, kad iškelta apie 1400 kandidatų į 141 vietą Seime. Tikimasi, kad valdančioji LDDP turės stiprius varžovus dešinėje - krikščionis demokratus ir Vytauto Landsbergio vadovaujamus konservatorius.

- Klaipėdos apygardos teisme iškelta bankroto byla nemokiam "Vakaru bankui". Tai jau vienuoliktas ir didžiausias bankrutavęs šalies bankas. Banko administratoriumi paskirtas Arnoldas Štrimaitis, iki šiol dirbęs banko laikinuoju administratoriumi.

- Rugsėjo 17 d. Vilniaus akademiniame dramos teatre darbą pradėjo antrasis Lietuvos sporto kongresas. Įvairius sporto klausimus čia svarstė sporto mokyklų, federacijų, klubų atstovai ir patys sportininkai. Dailės vadovas Algirdas Brazauskas baigdamas savo kalbą antrajame Lietuvos sporto kongrese, sakė, kad po trijų metų šioje srityje pažangos nematyti, o tai padaryti buvo galima.

- Prie Kauno miesto savivaldybės rugsėjo 17 d. piketavo kauniečiai, iki šiol prekiaavę akcinėje bendrovėje "Urmis" pagal išgytus patentus. Piketas buvo surengtas po to, kai Kauno miesto Valstybinė mokesčių inspekcija atsiskak išduoti patentus veiklai testuoti nuo šių metų spalio 1-os dienos. Savo sprendimą Mokesčių inspekcija grindžia Vyriausybės nutarimu Nr. 794. Jame nurodoma, kad patentai neišduodami prekiaujančioms nuo vežimėlių-prekystalių, kitų laikinų įrenginių, statomų patalpose. Susirinkusieji teigė, kad jie prekiauja nuo stacionarių prekystalių, todėl mokesčių inspekcijos veiksmai neteisėti.

- Rugsėjo 14d., Vilniuje, Vidaus reikalų ministerijos kultūros ir sporto rūmuose vyko Lietuvos liberalų sąjungos (LLS) rinkimų kongresas. Jame išklausa LLS pirmininko Eugenijaus Gentvilio kalba, patvirtinta liberalų rinkimų programa ir pristatyti šios sąjungos kandidatai į būsimąjį seimą. LLS taryba savo kandidatų į Seimo narius sąrašą patvirtino rugsėjo 5 dieną. Jame - 60 pavardžių. Be to, liberalai kels 40 kandidatų vienmandatėse rinkimų apygardose. Pirminis liberalų sąrašo penketukas: Eugenijus Gentvilas, Kęstutis Trapikas, Klemensas Rimšelis, Gintaras Steponavičius, Judita Šimanavičiūtė.

- Rugsėjo 17 d. Seimas ratifikavo 1975 m. Europos konvenciją dėl nesantuokinių vaikų teisinio statuso. Šią Konvenciją Lietuvos Respublika pasirašė 1994 m. balandžio 14 d. Strasbūre. Konvencijoje apibrėžiamos tam tikros nesantuokinių vaikų teisės, tai yra nesantuokinių vaikų teisės suligiamos su santuokinių vaikų teisėmis. Lietuvos Respublikos įstatymai neskirsto vaikų į santuokinius ir nesantuokinius, taigi atitinka 1975 m. Europos konvencijos dėl nesantuokinių vaikų teisinio statuso reikalavimus.

DABAR BRAŠKA "RUSIJOS FEDERACIJA"

Vilius Bražėnas

Abi JAV didžiosios politinės partijos prieš pat lapkričio 5 dienos rinkimus gali atsistoti prieš sunkią Maskvos gelbėjimo nuo ekonominės katastrofos dilemą. Tokią mintį įtaigoja 1996 m. rugp. 18 d. savaitinėje "The Washington Times" laidoje tilpęs Martin Sieff straipsnis "Rusijos šauksmas gelbėti galėtų paveikti rinkiminį vajų". Esą Rusija eina link ekonominės krizės ši rudenį, nuo kurios gelbėjimas reikalautų didesnio finansinio "pakieto" negu 1993 metais reikėjo gelbėti Meksikai nuo krizės. Tada buvo mesta bent 50 milijonų dolerių. JAV dešinieji, ir net kai kurie "liberalai", tada teigė, jog JAV piliečių pinigais buvo gelbstima ne Meksikos ekonomika, bet New Yorko bankai, davę rizikingas paskolas socialistinei Meksikos vyriausybei.

"JAV politikieriai gali būti priversti vos kelias savaites prieš lapkričio rinkimus pasirinkti tarp leidimo Rusijai sužlugti ir suorganizavimo paskolų, kas galėtų supykinti mokesčių mokėtojus", rašo Sieff.

Žinovų nuomone, rugsėjo ir spalio mėnesiais Jelcino vyriausybė užgrius seniai atidėtų skolų kalnas. Be užsienio pagalbos, ekonominis pairimas gali būti net blogesnis už 1991-jų ir 1992-jų metų pairimą, kurio pasekmė buvo komunizmo žlugimas ir Sovietų Sąjungos subyrėjimas. JAV

TV programose dažnai pasirodantis Nixono Centro Taikai ir Laisvei prezidentas Dimitri Simes mato milžinišką Rusijos bankų krizę. Rusijai gelbėti spaudimą išvystys JAV investitoriai, sukišę ten apie 2,5 bilijono dolerių. Gegužės pabaigoje Rusijos trumpalaikės skolos pakilo iki 28 bilijonų dolerių, ir jas reikia jau dabar atmokėti, teigia žymusis sovietologas Marshall Goldman. Mums, išeivijos lietuviams, žinomas Paul Goble (buvęs vyriausiu analitiku Valstybės Departamente Sovietų tautybių klausimais) irgi išpėja: "Rugsėjo-lapkričio mėnesiais Rusijos Federacijos reikalai pasidarys tikrai sunkūs". Anot Goldmano, "Rusijos vyriausybei visada kiekvieną rudenį reikia didžiulio kiekio pinigų užmokėti ūkininkams už derlių". Žinovai kaltina Jelciną atidėjus skolų mokėjimą, kad prieš rinkimus galėtų apmokėti milžiniškas sumas išlusioms darbininkų algoms padengti.

Pasirodo, kad be trumpalaikio 28 bil. dol. praskolinimo šiais metais Jelcino vyriausybė įklimpo į pastaraisiais 5 metais užtrauktą 17,5 bil. dolerių ilgalaikę skolą. Be to, Rusija yra paveldėjusi 103 bilijonus dolerių Sovietų Sąjungos skolų. Ir bankų sistema ko gero prisideda prie ekonominės krizės, kaip ir Lietuvoje šiandien.

"Rusijos bankai yra labai keisti bankai", sako minėtasis Dimitri Simes. "Jie dažnai turi daug nekilnojamo turto Miami, ir gero-

kai akcininkų, bet neturi vieno dalyko - grynų pinigų (liquidity)". Anot jo, jeigu nutrūktų vyriausybės parama, "neatsirastų nė vieno (Rusijos komercinio) banko, kuris galėtų išlikti 72 valandas".

Nėra jokios abejonės, jog Martin Sieff straipsnyje pateiktas katastrofiškas Rusijos ekonomikos vaizdas nuo pat pradžios veikė, jei ir netiesiogiai, Lietuvos ekonominę padėtį. Neabejotina, kad, savai krizei pridengti, Rusijos vyriausybė dėjo pastangas čulpti ekonominį kraują iš Baltijos kraštų. Vargu ar greit Lietuva gali tikėtis Rusijos reparacijų už okupacinius nuostolius, apie kurių skaičiavimą šiandien skaitome spaudoje. (Tai kelia klausimą, ar yra naudojamas VLIKo kruopščiai parengtu reparacijų dokumentu, kuris patydomis buvo pasiūstas atstatačios Lietuvos vadams.)

Ir minėtame rašinyje prasikiša neretai keliama mintis, jog SSSR sugriuvo "savaimė", grynai ekonominės krizės pasekoje. Neseniai tam klausimui buvo skirta net knyga "The Road from Serfdom" - "Kelias iš baudžiavos". Jos autorius Robert Skidelsky yra anglo socialistas, ekonomisto Maynard Keynes pasekėjas. Iš 1996 m. gegužės "American Spectator" žurnale išspausdintos tos knygos recenzijos patiriamo, jog socializmo propagandistas Skidelsky už SSSR ekonominį sugniūžimą kaltina socialistine (nukelta į 3 psl.)

ŠLAPELIŲ NAMO DURYS VĖL ATVERTOS VISIEMS

Rugsėjo 13 d. Vilniaus senamiestyje iškilmingai atidarytas žymių visuomenės veikėjų, lietuvių puoselėtojų Marijos ir Jurgio Šlapelių namas-muziejus. Namai, kuriuose prieškario metais rinkdavosi žymiausi vilniečiai, iš kurių sklido patriotizmo ir lietuviybės idėjos, vėl atvėrė duris Vilniaus visuomenei.

Namą Vilniaus senamiestyje, dabar pažymėtą Pilies gatvės 40-uoju numeriu, Marija ir Jurgis Šlapeliai nupirko 1926 metais. Gydytojas, kalbininkas, visuomenės veikėjas Jurgis Šlapelis čia gyveno iki mirties 1942 metais. Vilniaus lietuvių knygyno įkūrėjas, knygų leidėjas Marija Piaseckaitė-Šlapelienė šiame, sovietų nacionalizuotame name taip pat gyveno iki mirties - 1977 metų.

Iš JAV į iškilmes atvažiavusi aštuoniasdešimt septynerių metų Šlapelių dukra ponė Gražutė Sirutienė Eltos korespondentei

sakė, jog išsipildė visos jos gyvenimo svajonės. Muziejus įrengtas už Vilniaus savivaldybės, Gražutės Sirutienės asmeninės ir jos iniciatyva Amerikoje įkurto Šlapelių fondo lėšas. Muziejaus stenduose lankytojai pamatys šimtmečio pradžios Vilniaus spaustuvų leidinius, periodinę spaudą, Lietuvos vėliavą, kuri buvo iškelta prie Šlapelių namo Lietuvai atgavus Vilnių, daug kitų unikalių eksponatų. Įspūdingas Marijos ir Jurgio Šlapelių bendradarbių bei bičiulių sąrašas, - tai Veronika ir Danielius Alseikos, Jonas Basanavičius, Mykolas Biržiška, Kazimieras Būga, daug kitų šviesiausių mūsų tautos žmonių. Memorialiniuose kambariuose išsaugoti Marijos ir Jurgio Šlapelių baldai, jiems priklausę daiktai, tarp kurių - Marijos Šlapelienės vestuvinė suknelė ir bateliai, jos rankdarbiai, Jurgio Šlapelio akiniai, gydytojų instrumentai, kiti

daiktai.

Muziejuje bus rengiami "Vilnios" draugijos, kitų organizacijų rengiami susitikimai, koncertai.

ELTA

INGRIDA BUBLIENĖ - LIETUVOS GARBĖS KONSULĖ CLEVELENDE

Lietuvos garbės konsule Clevelande paskirta Amerikos Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkė Ingrida Bublienė. Vilniuje įgaliojamuosius raštus jai įteikė Lietuvos užsienio reikalų ministerijos sekretorius Rimantas Šidlauskas. Kaip Eltai pranešta, garbės konsulatą Ohio valstijos Clevelando mieste planuojama atidaryti spalio mėn. 55 metų Ingrida Bublienė vadovauja firmai "IB Communications", priklauso Amerikos Baltų komitetui bei Clevelando Rotary klubui.

ELTA

Lietuvos Respublikos Ministrų kabinetas, vadovaujamas Mindaugo Stankevičiaus (ketvirtas iš kairės), su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku. R. Šuikos nuotr.

Vasarą Vilniuje vyko tarptautinis folkloro festivalis "Baltica - 96". R. Šuikos nuotr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA WASHINGTONE PASIRUOŠUSI SEIMO RINKIMAMS

Lietuvos Respublikos ambasada Washingtone baigia rinkėjų, norinčių dalyvauti rinkimuose į Lietuvos Respublikos Seimą, registraciją.

Balsavimo komisijos pirmininke paskirta ambasados ministrė dr. Dalia Grybauskaitė.

Jungtinėse Amerikos Valstijose pareiškė norą dalyvauti rinkimuose apie 1100 Lietuvos Respublikos piliečių.

Pranešame, kad visiems iki spalio 7 d. užsiregistravusiems piliečiams bus išsiųsti rinkiminiai dokumentai. Balsuoti paštu siunčiant į LR ambasadą Washingtone galima pradėti nuo spalio 10 d. Dokumentai paštu bus užskaityti, jei jie atvyks ne vėliau kaip iki spalio 21 d. 10 val. ryto Washingtono laiku. Piliečiai, kurie nori atvykti rinkimų dieną balsuoti asmeniškai, galės atvykti į

LR diplomatinės atstovybės Washingtone, New Yorke, Chicagoje ir Los Angeles. Atvykus balsuoti asmeniškai būtina turėti Lietuvos Respublikos įgaliojantį piliečio pasą ir rinkėjo pažymėjimą, kuris bus išsiųstas kiekvienam rinkėjui. Jeigu rinkėjas negavo pažymėjimo, ar iš anksto neužsiregistravo balsuoti, galės atlikti savo piliečio pareigą atėjęs į LR diplomatinę atstovybę spalio 20 d. tik su galiojančiu piliečio pasu, nes rinkėjo pažymėjimą išrašys diplomatinės atstovybės balsavimo komisijos pirmininkas.

Balsavimas vyks spalio 20 d. nuo 9 iki 16 valandos. Esant pakartotiniam balsavimui numatyta lapkričio 10 d. data.

Lietuvos Respublikos ambasada Washingtone

LIETUVOS SKOLOS UŽSIENIUI

Šiandien valstybės užsienio skolos siekia beveik 911 mln. JAV dolerių, iš jų 764 mln. garantuoti valstybės vardu. 146-iems milijonams yra Vyriausybės garantija. Anksčiau ar vėliau ateina metas už šiuos milijonus mokėti palūkanas ir pradėti juos grąžinti. Visi šie pinigai savo laiką buvo paskirti ūkio subjektams, valstybinėms įmonėms, akcinėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms. Paskolos, kurių ūkio subjektai negali sugrąžinti, dabar yra vadinamos probleminėmis paskolomis. Ju, išduotų valstybės vardu, nebegali grąžinti: AB "Kordinate", "Girkalnis", "Plaušo plokštė", "Sirijus", "Jūra", VA "Skald". AB "Kordinate" iškelta baudžiamoji byla dėl paskolos panaudojimo ne pagal paskirtį, visoms kitoms - bankroto bylos. Yra ir kita probleminių užsienio paskolų grupė - už šias garantavo Vyriausybė. Kaip pavyko sužinoti Finansų ministerijoje, AB "Vilspa", kuri yra paėmusi 6 mln. JAV dolerių paskolą, palūkanos mokamos iš biudžeto - Finansų ministerija su AB "Vilspa" šių metų sausyje ir rugpjūtyje sudarė naujas paskolines sutartis. Finansų ministerijos sekretorius Jonas Lionginas sakė, kad už paskolas, kurių negali grąžinti įmonės, užsienio finansinėms instituci-

joms sumokėta 16 mln. 248 tūkst. JAV dolerių. Iš jų iš biudžeto buvo padengta apie 5 mln. JAV dolerių. Daugeliu atveju, minėtas paskolas skirstė užsienio paskolų komisija, kurios nariu buvo ir Valstybės kontrolės skyriaus vadovas Vytautas Jarmala. Pastarasis teigė, kad dėl atskirų paskolų skyrimo klausimo tekdavo išreikšti ir kitą nuomone, ir, kaip taisyklė, tokie klausimai baigdavosi papildomais tikrinimais, kuriuos atliko Valstybės kontrolė. Todėl negalima teigti, kad Valstybės kontrolė tais dalykais nesisidomėjo, - sakė V. Jarmala. Dabartiniu metu yra priimtas Valstybės skolos įstatymas, pagal kurį Valstybės kontrolės pareigūnai gali priimti sprendimus, kuriais bus skiriamos sankcijos arba atsiimama skola, kuri bus panaudojama ne pagal tikslinę paskirtį, - teigė V. Jarmala. Ekspertų paskaičiavimu, valstybės vardu gautų paskolų su šalies Vyriausybės garantija ir suteiktų vien tik biudžetinėms įstaigoms grąžinimo suma kitais metais sudarys 296 mln. litų iš valstybės biudžeto.

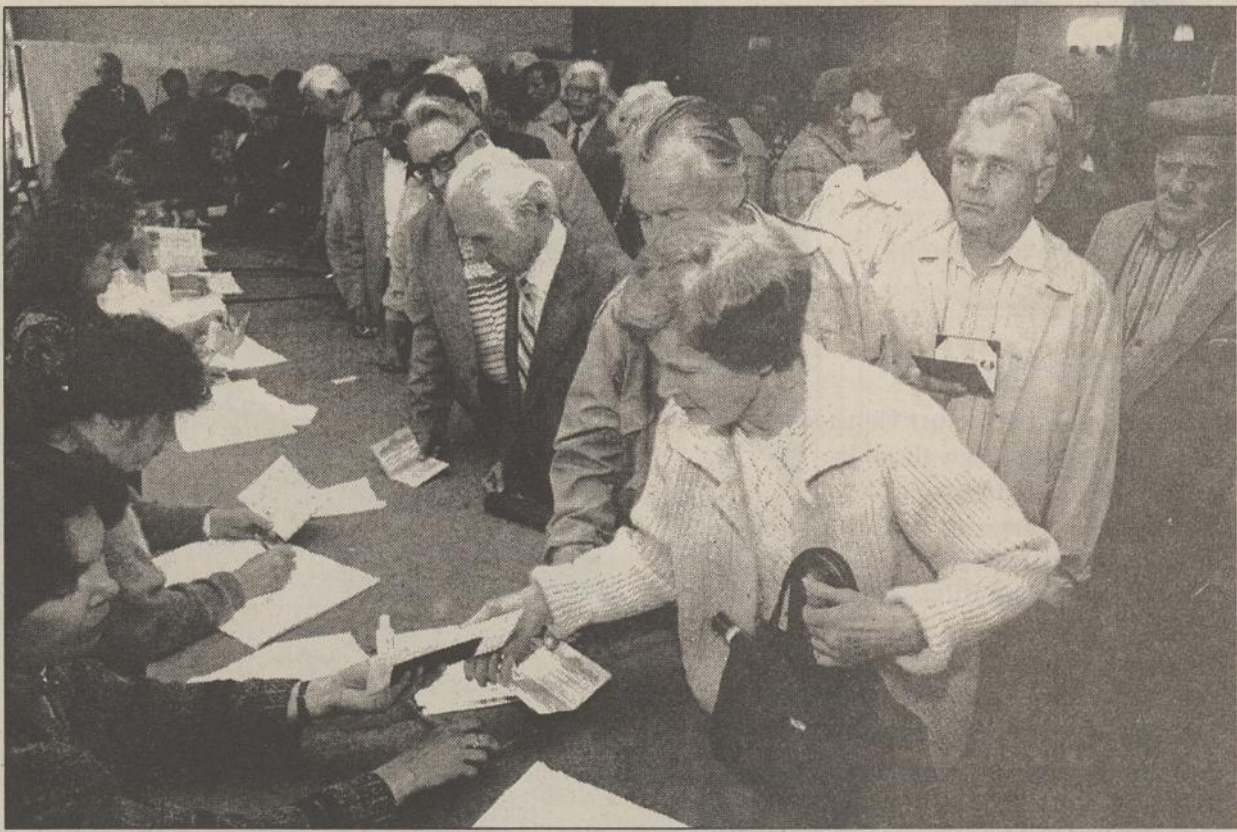
LTV "Panorama"

KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI "BRIEDŽIO GIRIOJE NESIDALIJA"

Apie 10 tūkst. narių vienijanti Lietuvos krikščionių demokratų partija (LKDP), jos pirmininko Algirdo Saudargo manymu, į Seimo rinkimus ateina ypač sustiprėjusi kokybiškai. Tačiau, pasak vadovo, nors ir gali tikėtis sėkmės, "šešėlinės" Vyriausybės neformuos, o konkrečius pretend-

tus į kokius nors valstybinius postus įvardins tik paaiškėjus rinkimų rezultatams. Kaip LKDP rinkiminę programą "tarnauti Lietuvai" efektyviau pateikti šalies visuomenei, LKDP vadovybė bei jos nariai susirinko aptarti Kaune į dviejų dienų seformuos, o konkrečius pretend-

(nukelta į 4 psl.)

Rusijos ambasada Lietuvoje. Apie 15,000 Rusijos piliečių gyvenančių Lietuvoje dalyvavo Rusijos prezidento rinkimuose.

R. Šuikos nuotr.

Pabaltis surusintoje Europoje?

Vilius Bražėnas

Ryšium su grėsmingu NATO plėtimo į Rytus politiniu žaidimu JAV spaudoje neretai paminima trijų Pabaltės tautų, prieš 6 metus atgavusių nepriklausomybę, saugumo problema. Dažnai Sovietų Sąjungos užsienio politiką analizavęs ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos laisvės bylą gynęs kolumnistas Cord Meyer prie tos temos grįžo dešiniajame JAV sostinės dienraštyje "The Washington Times", 1996 m. rugp. 16 d. laidoje. Tą klausimą jis svarsto straipsnyje "Baltų baimės ir viltys".

"Trys mažos Baltijos valstybės Estija, Latvija ir Lietuva yra klestintys pavyzdžiai, ką gali įvykdyti politinės demokratijos ir laisvo biznio iniciatyvos kombinacija", pradeda savo analizę autorius. Toliau nurodo, jog, atgavę nepriklausomybę, tos valstybės dabar stovi prieš komplikuoat pastangas įgauti apsaugą iš sąjungos su NATO. Dar primena žinomus Jelcino ir Primakovo griežtus protestus prieš NATO plėtimą į Baltijos kraštus. Pagal anuos, Rusija priešins ne tik "kategoriskai, bet ir ultrakategoriskai". Pasvarstęs Vakarų galimus atkierčius į Rusijos protestus, C. Meyer nurodo neseniai iškilusius Švedijos ir Suomijos siūlymus artimai bendradarbiauti vi-

soms Baltijos jūrą siekiančioms valstybėms. Tai liestų ir Vokietiją su Rusija. "Tuo tarpu neišaiškintas Vokietijos kanclerio Helmut Kohl priešinimasis yra sutrukęs šio siūlymo rimtą svarstymą", rašo straipsnyje autorius. Minėtąjį siūlymą esąs padaręs Švedijos ministras pirmininkas Goran Persson, kai neseniai lankėsi Washingtone. (Helmut Kohl muistymasis Baltijos kraštų ir Maskvos santykių traktavime kelia nerimą prisimenant nelemtąjį Molotovo-Ribbentropo pakta. Apie tai esu padaręs panašią užuominą išeivijos spaudoje, kai dešiniųjų spaudoje užtikau žinią apie slaptą Vakarų Vokietijos ir Sovietų Sąjungos bandymą nurašyti Baltijos kraštus nuo Europos. Tai buvo Margaret Thatcher valdymo laikais Anglijoje: ji užblokavusi tą nešvarų Vokietijos bandymą, ka nors išsiderėti Baltijos kraštų sąskaiton.)

Daugiametės patirties santykiuose su rusais JAV veteranai užsispyrę teigia, jog JAV turi aiškiai pareikšti, kad nebūsią jokio paneigimo teisės trims Baltijos valstybėms istoti į NATO ateityje.

Straipsnio pabaigoje autorius atkreipia dėmesį į trijų prez. Clintono Baltųjų Rūmų pareigūnų "The Christian Science Monitor" straipsnį liepos 31 d. lai-

doje. Išiskaičius nurodytąjį straipsnį, pavadintą "Link nepadalintos Europos - įjungiant Rusiją", prisimena mano Baisiojo Birželio minėjimo kalboje padaryta keistos NATO plėtimo politikos analizė: "Naujos Pasaulio Santvarkos bei Vieno Pasaulio kūrėjai vakariečiai bando suformuoti mišinišką Euro-Azijos konglomeratą, įvedant Rusiją Europos įtakon, arba atvirkščiai". Manantieji, jog tai tik "iš pirmo išlaūta" pažiūra, turėtų priimti dėmesin tai, kad pats prezidentas Clinton yra pareiškęs apie Rusijos pirmumą NATO narys- tei, gi jo buvęs gynybos sekretorius Les Aspin yra kalbėjęs apie teisę į NATO narystę kraštams "nuo Atlanto iki Vladivostoko". Dabar štai trys Baltųjų Rūmų žymūs pareigūnai Tautinio Saugumo Taryboje - Daniel Fried, Coit Blacker ir Alexander Vershbow, drauge pasirašytame straipsnyje (apie Rusijos įjungimą į Europą) sako, jog vienintelė išeitis su- tampanti su JAV vertybėmis esanti "įvesti Rusiją į naują Europą ir žengti pirmyn su integravimu naujų Europos demokratijų su pagrindinėmis Vakarų institucijomis".

Nežinia, ar gali džiuginti to pareiškimo priminimas mums, jog karo metu Lietuvoje girdėjome apie "Naująją Europą" iš kitos sostinės. Šiuo metu jie skelbiami viename iš JAV globalistų "organų" - "The Christian Sci-

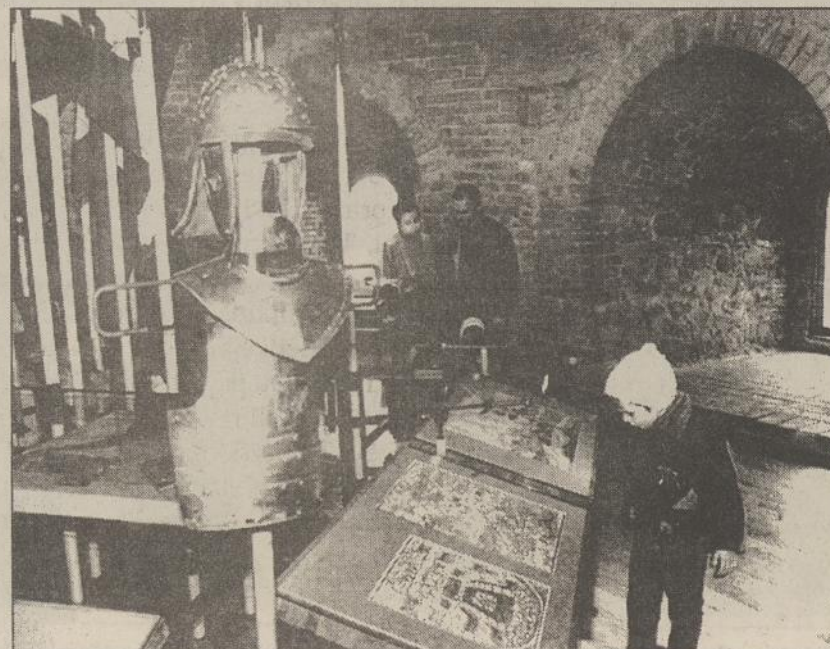
ence Monitor". Nenuostabu, kad Baltųjų Rūmų pareigūnai siūlo priešintis nuolaidoms "nacionalistams Rusijoje", o ne imperialistams, ekspansionistams ar net komunistams, kurie irgi pretenduoja į Kremliaus sostą. Atsitiktinai apie Europos plėtimą teko užtikti ir ką tik perskaitytoje naujausioje Vatikano politikos žinovo jėzuito Malachi Martin knygoje "The Windswept House". Tai yra novelės forma (lyg ir dokumentuota novele) prateisimas jo ankstesnės knygos dokumentacijos apie Popiežiaus Jono Pauliaus II-jo, M. Gorbačiovo ir Vakarų globalistų grumtynių dėl dominavimo ateities pasaulyje. Esminis klausimas: ar "Vieną Pasaulį" dominuotų dvasingumas, ar Vakarų bei Rytų (nesvarbu kurio) materializmas? Naujausioje knygoje žymusis Katalikų Bažnyčios ir Popiežiaus primato apologetas, aprašydamas tariamus įvykius geopolitinėje arenoje, irgi kalba apie Europos praplėtimą - "nuo Atlanto iki Japonijos jūros...". Knygoje tai svarstoma "Naujosios Pasaulio Santvarkos" kontekste.

Todėl stebina mūsų išeivijos eilinių ir net daktaruotų politikos autoritetų vengimas svarstyti Lietuvos bylą ir jos nepriklausomybės saugumą bei tautinės kultūros išlikimą Vakarų ir Rytų globalinių užmojų kontekste. JAV lietuviai negali tiesiogiai pakeisti Maskvos užsienio politikos, bet gali tai padaryti netiesiogiai - pakeičiant JAV užsienio politiką. Tačiau JAV užsienio politikos nepakeisime nepakeisdami savos - išeivijos politinės veiklos, vis dar pasitikėdami vienos ar kitos partijos, bei vieno ar kito prezidento rankų paspaudimu bei tuščiais pažadais. Nors vieno ar kito prezidento atėjimas į Baltuosius Rūmus nemažai reiškia JAV užsienio politikai, tik JAV Kongresas iš tikrųjų gali atsispirti įtakoms galiui, kurios iš esmės nusistatę prieš tautinių valstybių, net ir pačios Amerikos, pilnutinį suverenitetą. Tad rinkiminiais metais Amerikos lietuviai neturėtų nukreipti visą dėmesį į prezidentinius rinkimus, bet drauge susirūpinti JAV senatorių ir Atstovų Rūmų narių rinkimais. Turėtina mintyje klausimas, kurie kandidatai labiau remtų ar priešintųsi Maskvos galios stiprinimui.

vadovėliuose, atsispindėtų ši mūsų krašto daugialypė kultūra, nes dabar daugiausia dėmesio skiriama tik lietuvių kultūrai.

Užsiminėte apie pas mus paplitusią istorijos baimę, alergiją kai kurioms istorijos sąvokoms. Kaip tai pasireiškia?

Yra keletas priežasčių. Viena jų - gerai suprantama reakcija į sovietmetį, kai tokiais žodžiais kaip buržuazija, feodalizmas buvo piktnaudžiaujama, jie buvo netinkamai vartojami. Todėl žmonės ir pasidarė alergiški tiems žodžiams, toms sąvokoms. Dėl to dabar vengiama rašyti socialinę istoriją. Mano nuomone, tai didelė klaida. Paimkime štai (nukelta į 4 psl.)

Gedimino pilies lankytojai (Vilniuje) susidomėję apžiūri naują ekspoziciją.

V. Kapočiaus nuotr.

Rugsėjis - tai grybų metas Lietuvoje.

V. Kapočiaus nuotr.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujoje vietoje - **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Istaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kėzys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

S. Sužiedėlis: "tikros" Lietuvos istorijos nėra

"Patariu istorikams bėgte bėgti nuo siūlymų rašyti išbaigtą tautos istoriją, - Pasaulio lituanistų bendrijos mokslinėje konferencijoje sakė Saulius Sužiedėlis, JAV Millersville universiteto Pennsylvanijoje profesorius. - Kai kas mano, kad mūsų visuomenė nesubrendusi, tad ją reikia auklėti. Bet kuo ilgiau mes traktuosim visuomenę kaip vaiką, tuo ilgiau ji ir liks nesubrendusi". Pasak S. Sužiedėlio, nėra "tikros" Lietuvos istorijos. Istorija - tai begalinis ginčas, kurio svarbiausia sąlyga - atvirumas. Pasibaigus konferencijai "Lituanistika XXI amžiaus išvakarėse: tyrinėjimų prioritetai, metodai ir naujovės", S. Sužiedėlis sutiko atsakyti į keletą klausimų.

Kalbėjote apie lietuvių istoriografijoje susiformavusius kai kuriuos stereotipus. Ar nemanote, kad pastaruju metu jų mažėja, nes daugiau diskutuojama apie tai?

Aš manau, kad pati diskusija apie stereotipus yra labai teigiama reiškinys. Mes įvairius stereotipus dažnai arba priimam, arba atmetam. Bet svarbiausia būtų išsiaiškinti jų išgalėjimo priežastis, atskirti stereotipus apie kitus ir stereotipus apie save. Diskusijoje mes galime pamatyti, kad stereotipai, nors ir ne visuomet, bet dažnai, klaidina.

Kokie, jūsų nuomone, būdingiausi lietuvių istorijos stereotipai apie save?

Pavyzdžiui, išeivijos spaudoje dažnai rašoma, kad lietuviai yra per daug geri. Teigiama, jog mes nuolankūs, neagresyvūs, nekerštingi, todėl kaimynų esam dažnai išnaudojami ir skriaudžiami. Dažnai pasitaiko dar vienas apibūdinimas, kad lietuviai yra darbišūs, bet nepakankamai veržlūs, t. y. tipiškio ramaus artojo ste-

reotipas, atsiradęs dar tautinio atgimimo laikotarpiu ir puoselėjamas gerą šimtmetį.

O kokie stereotipai kitų tautų atžvilgiu?

Vienas jų - klastingo, išdidaus, nedarbštaus ir kitus išnaudojančio lenko stereotipas, turintis tam tikrą istorinį pagrindą, nes susiformavo dar XIX a., kai lietuviai buvo valstiečiai, o lenkai - ponai. Bet ir lenkai turėjo daug stereotipų lietuvių ir ypač ukrainiečių atžvilgiu. Paplitęs buvo nusistatymas, kad mes nesam pribrendę nepriklausomam gyvenimui, jog mums reikalinga civilizuotos, t. y. lenkų, tautos globa. Karo metu susiformavusius lietuvių ir lenkų stereotipus labai gerai atskleidė istorikas Arūnas Bubnys.

Minėjote naują Amerikos istoriografijos srovę - europocentrizmo kritiką. Ar įžvelgiate mūsų istoriografijoje "baltocentrizmą"?

Baltofilija pirmiausia pasireiškė neseniai išleistoje Gedgaudo knygoje, kai kuriose "Vo-

rutos" laikraščio publikacijose. Europocentrizmo kritika Amerikoje pasireiškė tuo, kad buvo reikalaujama atsižvelgti ne tik į anglosaksų, bet ir kitų tautų įtaką Amerikos raidai. Mes Lietuvos istoriją taip pat labai dažnai sutapatiname su lietuvių istorija. Nors iš tikrųjų iki XX a. Lietuvos valstybės istorija nėra vieni lietuvių tautos istorija. Prisiminkime, kad ir tai, jog Vilnius buvo pirmasis baltarusių spaudos centras, čia klestėjo lenkų, taip pat ir žydų kultūra bei istorija. Juk Vilnius buvo ne tik Europos Jeruzalė, bet ir pasaulinis žydų kultūros centras. Todėl reikia, kad mūsų istorijoje, ypač

**VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

✂ **LĖKTUVAI**
✂ **LAIVAI (CRUISES)**
✂ **TRAUKINIAI (AMTRAK)**
✂ **AUTOBUSAI**
✂ **NUOMOJAMOS MAŠINOS**
✂ **VIEŠBUČIAI**

✂ **IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS**
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Šventasis, kuris keitė pasaulį

Asyžiečio šventė, spalio 4 d., mus nukelia į tolimus laikus, už septynių su viršum šimtų metų, kada iš naujo pasigirdo šauksmas "taisykite Viešpaties kelią". Taip buvo šaukęs Kristaus viešo pasireiškimo pradžioje Jonas Krikštytojas, susijuoęs šikšniniu diržu kupranugario kailį, mitės skeriais ir miškinio medumi, nes jo namai buvo dykuma. Kai žmonės ėjo išgirsti to pranašo, jie buvo įspėti, kad tyruose neras vilkinčio švelniu drabužių, nes tokie gyvena karalių rūmuose; atseit, savo turto apstume, prabangoje ir išdidžioje garbėje. Buvo dar pasakyta, kad daugiau verti beturčiai dvasioje nei apglėbė šykščiai savo lobį, daugiau alkstantieji teisybės, nei persisotinę savąja tiesa, daugiau romieji negu išdidieji. Tačiau istorijoje vis iš naujo reikia priminti ir Jono Krikštytojo šauksmą ir Kalno pamokslą.

Šv. Pranciškus Asyžietis, lobingo pirklio sūnus, ištaigos išlepintas padauza, ūmai atsisakęs viso savo turto, susijuoęs piemens rudinė pančiu, mitės susielgetais trupiniais, sušuko trylik tame amžiuje didžiū balsu "taisykite Viešpaties kelią". Pasaulis vėl buvo užverstas ne tiktai besaikio lobių, gyvenimo smagybių ir dorinio išlepimo geismu, bet ir kartaus nusiskundimo pasitaikančia gyvenimo nedačia, vargu, kentėjimu. Šv. Pranciškus šaukė prieš vienus ir antrus. Iš pirmųjų reikalavo daugiau aukotis negu lepintis, iš antrųjų meldė pakantos, rodydamas gyvenimo džiaugsmą, kuris liejasi visos gamtos giedojimu Viešpačiui. Kodėl tiktai žmonės turi išsiskirti ir drumstis? Ar jais nėra rūpinamasi daugiau negu mažu paukščiuku ar lauko leliją? Ar dėl to ir žmonės neprivalo vienas kitu daugiau rūpintis ir lygiau dalintis Dievo stalo dovanomis?

Šv. Pranciškus buvo pasirinkęs sau ir savo mažiesiems broliams kraštutinio neturto gyvenimą, tačiau ne tam, kad visus suelgetintų. Tokios atžangos neskelbė. Kraštutinybė buvo reikalinga, kad sukelitų naują judėjimą dvasioje ir kad pabrėžtų tikrąją turto vertę gyvenime. Tenorėjo parodyti, kiek nedaug žmonėms reikia žemiškų gėrybių, jeigu jie jaučiasi esą žemėje tiktai laikinai - tiktai pakeliui į gerojo Tėvo namus.

Neturtas taip pat yra tik priemonė, kaip ir apstas lobių, bet ne idealas. Vienas ir antras privalo būti saikūs, riboti, kad atskiri asmens arba jų draugija galėtų gyventi ir veikti. Užtat ir plačiai išsišakojęs Pranciškonų ordinas, Mažieji broliai, nėra pasekę kraštutiniu neturtu, nes ir šv. Pranciškus galutinai vedė ne į tą idalą. Jis tiktai tiesė Viešpačiui kelią savo asketišku gyvenimu.

Anglų kultūros istorikas Christopher Dawson, labai gerai pažįstas viduramžius, rašo: "pranciškonai gražino Kristų žmonių gyvenimui". Jis palygino kaip Kristus buvo ir tebėra krikščioniškuose Rytuose ir kaip imta garbinti Vakaruose. Rytuose randame Kristų iškeltą auksu žėrinčiuose paveiksluose, lyg kokiame soste. Vakaruose Mažieji broliai ir kiti vienuoliai Kristų rodė rapsuotajame, ligonyje, vargo prislėgtame, pažemintame ir kiekviename žmoguje kaip Dievo paveikslė.

Priartinti žmogų Kristui ir šiandien yra pats svarbiausias reikalas, kuris galėtų iširti daug mus slopinančių problemų.

Užrašai iš pasmerkųjų namų

SAULIUS STOMA

10

Parodęs mažiausio pirkinio kvitą, atsiima iš kasos gražą. Kompiuteryje jis pažymimas kaip anuliuotų sąskaita, ir naujo rusiško banko maišalynėje neįmanoma surasti siūlo galo - kas ten užsiims tokia smulkme, kai skaičiuojami milijardai.

"Šeima" vietoj šeimos

Nežinia, gal tai būdavo tik sutapimai, tačiau susidariau vaizda, jog pagrindinis Lukiškių aprūpintojas kalininiais yra Kaunas. Kame-roje dažnai buvo prisimenamas dar sovjetinių laikų anekdotas: jei valdžia aptvertų visą Kauną spygliuota viela, niekas net nepaklaustų kodėl.

Pats užaugęs chuliganais Kaune garsėjusioje Marvelėje, gerai pažįstu tą pauglišką gatvės kompanijos psichologiją, kuri tam tikromis sąlygomis gali skatinti gaujos formavimąsi. Mano laikais tos teritoriniu principu susikūrusios paauglių grupės dažniausiai pasitenkindavo smulkiu chuliganizmu - rajonų tarpusavio santykių aiškinimusi ir panašiomis dar gana romantiškomis istorijomis. Tačiau dabar, atrodo, geriausi tokių grupių mušeikos gausiai papildoma taip pat teritoriniu principu organizuotas tikrasis gaujas. Paauglys galbūt net nepajunta, kad pereina į nusikaltėlių pasaulį, o kelio atgal nebėra.

Normaliame pasaulyje tu niekam nereikalingas, ten niekas tavimi nesirūpina, o čia tau siūloma viskas, tau siūloma "šeima". Išjunk į "šeimą", ir tu turėsi pinigų, automobilį, moterį. Tu būsi tarp pasaulio galingųjų, išdidžiai einančių Laisvės alėja. Tu būsi apgintas, saugus. Tavimi pasirūpins, jei pakliūsi į nelaimę, kad ir į kalėjimą. Tu visą laiką būsi "šeimoje".

Ar tai ne per daug viliojantis dalykas paaugliui, kuris savo tikrojoje prigimtinėje šeimoje, jeigu ją iš viso turi, mato tik neišbrendamą skurdą, abejingumą ir degradaciją? Ir ką dabartinė visuomenė gali pasiūlyti vietoj šito kampuoto supermeno idealo? Taip Kaunas (ir ne tik) virsta gaujų miestu.

Ir jeigu kovojama bus vien tik represinėmis priemonėmis - nusikalstamumas kuo toliau, tuo labiau didės. Tai sniego ka-

Lietuvių bendruomenės kaimyninėse šalyse

Interviu su išėivijos lietuvių katalikų vyskupu **Paulium A. Baltakiu, OFM.** Kalbėjosi **Petras Ažuolas.**

P. A. Gerbiamas vyskape, šią vasarą du mėnesius praleidot Lietuvoje. Ar tai buvo atostogos, ar turėjot kitų tikslų?

Vysk. Birželio 15-17 mūsų parapija ir Troškūnų miestelis šventė 300 metų įsikūrimo sukaktį, o liepos 26-28 Anykščiuose vyko antrasis pasaulio anykštėnų suvažiavimas. Į abu renginius buvau kviestas ir jaučiau pareigą dalyvauti, o tarpulaisis suteikė progą aplankyti kaimyninėse šalyse - Latvijoje, Estijoje, Ukrainoje, Baltgudijoje bei Tilžėje - gyvenančius lietuvius.

P. A. Ar šiose šalyse gyvenančių lietuvių dar nebuvo lankę?

Vysk. Karaliaučiaus srityje gyvenančius lankiau 1994 metais ir su jų klebonu kun. Anupru Gauronsku palaikau ryšius bei teikiu progą finansinę paramą Tilžėje statomai Viešpaties Dangun Žengimo bažnyčiai ir kultūriniam centrui, tačiau Latvijoje, Estijoje, Ukrainoje ir Baltgudijoje dar vis negalėjau rasti laiko, ir tautiečiai jautėsi lyg užmiršti.

P. A. Galėtumėt papasakoti apie tose šalyse lietuvių gyvenimą, jų sielovadą, kultūrinę veiklą?

Vysk. Pradėkime nuo Tilžės. Tilžės nebuvau numatęs lankyti, bet laimingai atvejo pranciškonų klieriko Aurelijaus Griciaus šventinimai į diakonus buvo atkelti į šeštadienį, birželio 22, ir sekmdienis liko laisvas Tilžei.

Nežiūrint smarkaus lietaus ir tik prieš porą dienų gautos žinios, kad atvykusių žmonių susirinko per 100. Taip pat pamaldose dalyvavo iš Vokietijos atvykusi "Jaunimo Evangelizacijos" grupė (17 asmenų, tarp jų viena jauna porėlė iš Kauno). Dėl finansinių sunkumų bažnyčios ir centro statyba vyksta labai lėtai, be to, miesto valdžia ir ypač provokietaitės seselės, lenkas pranciškonas konventualas, gerai išsunkumų, kun. A. Gauronskas, energingas bažnytinio komiteto pirmininkas p. Narušis bei Lietuvos kultūros fondo atstovas p. Alfonsas Daugulis nenuleidžia rankų ir tikisi, kad centras galės pradėti veikti jau šį rudenį. Pa-

Tilžės Viešpaties Dangaus Žengimo bažnyčioje vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, su kunigais koncelebruoja šv. Mišias (1996.VI.23).

maldos jau laikomos pusiau įrengtame bažnyčios rūsyje - salėje.

P. A. Ar kun. Gauronskas turi tikinčiųjų ir ar turi pagalbininkų?

Vysk. Pagal kun. A. Gauronską Karaliaučiaus srityje yra per 5000 praktikuojančių katalikų. Iš jų apie 2,5 tūkstančio yra lietuviai. Veikia 16 katalikų centrų - parapijų, kurioms Vokietija parūpino prefabikuotas koplytėles. Buvo prašyta leidimo steigti dar kitus 4 centrus, bet leidimo negavo. Pasistačius koplytėles, tikinčiųjų skaičius gerokai paaugo. Krikštų per metus yra virš 200; vedybų - apie 100; laidotuvių - apie 60. Prie parapijų veikia ir sekmadieninės mokyklėlės. Pvz., prie Karaliaučiaus parapijos veikiančią mokyklėlę šiemet baigė 31 mokinys. Mokiniais duodami ir pietūs.

Kun. Gauronskui talkina dvi vokietaitės seselės, lenkas pranciškonas konventualas, gerai išmokęs lietuviškai, ir šią vasarą vyskupas A. Vaičius atsiuntė jauną kunigą specialiai Tilžės parapijai.

P. A. Minėjot, kad Karaliaučiaus srityje yra apie 2,500 praktikuo-

jančių lietuvių katalikų, o kiek iš viso ten gyvena lietuvių?

Vysk. Pagal vienus šaltinius - 17,000, pagal kitus apie 20,000. Dalis lietuvių yra atsikėlę savanoriškai sovietmečiu, kad išvengtų Sibiro, kiti dėl darbo ar vedybų, dar kiti - tai Sibiro tremtiniai, nepriimti Lietuvoje. Lietuvių Bendruomenei priklauso

9 draugijos. Karaliaučiaus LB pirmininkas - energingas, jaunas Sigitas Jamborskis.

Jei kas nors galėtų paremti bažnyčios ir centro statybą, auką galima siųsti per Lietuvių Katalikų Religinę Šalpa Brooklyne, arba tiesiogiai: kun. Anupras Gauronskas, sąskaita Nr. 07073874, Vilniaus Bankas.

Dabar braška "Rusijos Federacija"

(atkelta iš 1 psl.)

centralizuotos valdžios ekonominę politiką. Dar keisčiau, kad socialistai, dažnai besivadina "demokratais", iš sovietinio socializmo išsivadavusiems kraštams ir vėl bruka centralizuotos valdžios socialistinę ekonomiką.

Idomu ir tai, kad Sovietijos "savaime" subyrėjimo teoriją siūlantieji tuo pačiu bando atmesti gal dar svarbesnes SSSR sugriuvimo priežastis - paverstų tautų ir pačių rusų laisvės troškuli, tikėjimo Dievu išlikimą ir Prez. Reagano nuosprendį pasipriešinti Sovietų subversijai, remiant antikommunistus partizanus, ypač Afrikoje ir Pietų Amerikoje. Nepamirštinas ir spartintas JAV apsiginklavimas naudojant krašto technologinę

pažangą. Jau ir anksčiau Vakarų vyriausybės, ypač JAV, susidūrė su tautoje kylančiu pasipriešinimu "detentei", per kurią buvo ramstomas sukirvarpijės sovietinis pastatas ir netiesiogiai stipinama ginkluotoji agresyvioji SSSR karinė ranka.

Iš dalies tiesa, kad Sovietų Sąjunga "savaime sugriuvo": ji pradėjo "savaime" griūti tuoj pat po Lenino valdžios užgrobimo Maskvoje ir buvo nuo sugriuvimo gelbstima nenutrūkstancia pagalba iš Vakarų. Prieš tą pačią problemą šiandien stovi Vakarai, kai braška agresyvioji "Rusijos Federacija". Vargu ar mes spėsime iki galimos krizės atomazgos pasvarstyti ir išdiskutuoti, kaip ši situacija veikia, ar veiktu šiandienos ir rytojaus Lietuva.

- visuomenei? Visuomenė dabar juk auklėjama, kad su nusikaltėliais reikia kovoti bet kokiomis priemonėmis, - išgirdau repliką, - ir jūs, žurnalistai, prie to prisidedate".

Asmeninis kalinys

Anksčiau būčiau nepatikėjęs, kad tardytojai gali naudotis tokiais parodymų išmušėjais. Tačiau savo kailiu patyręs, tiesa, ne fizini, bet psichinį tardytojos terorą, jau tikiu.

Žinoma, daug kas priklauso nuo žmogaus, tačiau pati sovietinė sistema, vis dar galiojanti Lietuvoje, sudaro sąlygas, o gal net ir skatina tardytoją dirbti jėgos metodais. Lietuva šiuo požiūriu vis dar yra represinė valstybė. Įtariamasis ar kaltinamasis iki teismo yra visiškoje tardytojo valioje. Kaltinančioji pusė turi neginčijamą persvarą prieš ginančiąją, o arbitro iš viso nėra. Areštuojant žmogų kol kas nereikia teisminės, tai yra neutralios institucijos pritarimo, kaip yra Vakarų teisnėse šalyse. Dar daugiau - šito kaltinančiosios pusės sprendimo negalima netgi apskusti neutraliai teisminei institucijai. Skūstis galima tik tai pačiai kaltinančiajai - pusei - prokuratūrai. Kaip senais sovietiniais laikais - skundas patenka tiems, kuriais skundžiamasi.

Areštuoti tave ar neareštuoti, iš esmės priklauso tik nuo vieno žmogaus - tardytojo. Taip, sankciją turi pasirašyti prokuroras, bet tai tik formalumas. Jis ne teisėjas ir į bylą gilintis neturi laiko.

Taigi tave suima, ir nuo to laiko iki teismo tu sėdi uždarytas lyg asmeniniame tardytojo sandėliuke. Viskas dabar priklauso tik nuo jo valios. Būsi jam geras, patiksi - leis kartais pasimatyti su artimaisiais, ką nors perduoti. Nepatiksi - negausi nieko, net ne vieno pasimatymo per keturis mėnesius su tik ką pagimdžiusia žmona, kaip atsitiko vienam buvusiam kameros kaimynui. Numirs tėvas - sužinosi praėjus mėnesiui po laidotuvių (taip buvo kitam, kaltinamam smulkia vagyste).

Taisyklių beveik nėra - viską lemia kažkieno valia. O jeigu tas kažkas nupirtas ar kokių kitu būdu stipriai angažuotas?

Vieną kartą savo kameros kaimynams papasakojau istoriją, kaip gražiai mane apgavo tardytoja. Į areštinę buvau spėjęs pasiimti Baudžiamojo kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso knygeles. Lukiškėse tai būtų neįkainojama vertybė. Oficialiai jų niekas iš manęs atimti negalėjo. Antrą dieną po sulaikymo į apklausą aš atėjau nešinas šiais kodeksais. Tardytoja buvo labai draugiška ir prie advokato pareiškė, kad rytoj mane paleis už užstatą, todėl aš

(nukelta į 4 psl.)

■ JAV prezidento Billo Clintono sveikinimo laiškas Estijos prezidentui Lennart Merri apvainikavo ceremonija, kuri oficialiai užbaigė JAV Tarptautinės plėtros agentūros (USAID) paramą Estijai. Nuo 1991 m. Estija gavo 50 mln. dolerių. Clintonas laiške rašė, kad Estija toli pažengė, siekdama tikslo - reintegruoti į Europos-Atlanto struktūras. James Holmes, Valstybės departamento paramos Vidurio ir Rytų Europai koordinatorium, gyrė Estijos sėkmę. DPA agentūrai jis sakė, kad nors Estija neabejotinai pirmauja. Latvija yra kitoje šalyje, kurios gali būti tikros dėl savo ateities, grupėje. Jis neminėjo termino, kada kitoms Baltijos valstybėms neberekės USAID paramos.

■ Europos Sąjunga paragino narystės ES siekiančias valstybes teikti pirmenybę aplinkosaugai. ES Aplinkosaugos komisarė Ritt Bjerregaard susitikime su 10 Rytų ir Vidurio Europos šalių aplinkosaugos ministrų sakė, kad iki šiol pasiekta nepakankamai pažangos. Pagrindinės klūtos - didžiuliai uždaviniai, iškilusių aplinkosaugai, mastai, riboti ištekliai, kuriais šios šalys disponuoja, ir nepakankamas veiksmų koordinavimas regione.

■ Šveicarijos vyriausybė, spaudžiama paaiškinti, koks likimas ištiko nacių auksą, laikytą šalies bankuose, pritarė tam, kad būtų sudaryta speciali istorikų bei finansų ekspertų komisija. Komisija tirs klausimus, susijusius su nacių aukų (daugiausia žydų) indėliais ir pačių nacių pinigais, pervestais į Šveicarijos bankus iki Antrojo pasaulinio karo pabaigos. Vyriausybė pareiškė, kad, sudarydama tokią komisiją, Šveicarija nori apginti šalies reputaciją pasaulyje. Šveicarija susilaukė kritikos dar ir todėl, kad tik pernai, praėjus 50 metų po karo, atsiprašė už tai, kad 1938-1945 m. grąžindavo atgal pabėgėlius - Vokietijos žydus.

■ Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (OECD) teigia, kad Slovakijai pavyko stabilizuoti ekonomiką, šalies BVP nuo 1994 m. augo 5-7% kasmet. Čia mažiausia iš pokomunistinių šalių infliacija (6%).

Vasarą Vilniuje vyko tarptautinis folkloro festivalis BALTICA - 96

Griežlia jaunimo ansamblis iš Žemaitijos.

R. Šuikos nuotr.

Šokio sukūry pagyvenusių žmonių kolektyvas.

R. Šuikos nuotr.

S. Sužiedėlis: "tikros" Lietuvos istorijos nėra

(atkelta iš 2 psl.)

klasių kovą. Juk vadinamasis tautinis atgimimas iš dalies prasidėjo dėl valstiečių nepasitenkinimo esama padėtimi. Žinoma, reikia atmesti ankstesnius privalomus kanonus. Labai gerai istorijos baime yra aprašęs Bronys Savukynas. Juk ji liečia ir tokius skaudžius klausimus kaip žydų genocidas, rezistencija. Todėl žmonės vengia gilintis į tokias problemas, tiesiog bėga nuo jų.

Kaip Jūsų minėti istorijos stereotipai atsiliepia politikai?

Vienas pavyzdys - reikalavimas pasirašant Lietuvos ir Lenkijos sutartį atsiprašyti arba įvertinti Že-

ligovskio agresiją. Tokie, mano nuomone, nerealiūs reikalavimai atspindi ir kitose kai kurių politikų antilenkiškose nuotaikose. Man susidarė įspūdis, kad Rusijoje vykstant rinkimų kampanijai, Lietuvoje įsivyravo nuomonė, jog nėra jokio skirtumo, vieniškai tas pat, kas juos laimės. Šio stereotipo žala ta, kad supaprastintai žiūrint į pasaulį tokie stereotipai skatina radikalius, ne-realius sprendimus, kurių reikia vengti.

Tikriausiai ne visi lietuviai sutiks su Jūsų vertinimais. Kai kas sakys, kad anksčiau mums bruko sovietinę ideologiją, dabar

nori pripiršti Vakarų mąstymo būdą. Ką Jūs į tai atsakytumėte?

Aš siūlau dialogą, o ne nuomonių primetimą. Atvažiuavęs į Lietuvą aš taip pat daug ko išmokstu. Aš visuomet, man atrodo, buvau antikomunistas, bet pripažįstu, kad ir Karlas Marksas kartais pataikydavo į teisingą vietą. Turime būti kritiškai atviri visoms naujovėms. Tai nereiškia, kad turėtume bėgti paskui kiekvieną naują madą. Aš siūlau iš kitų kultūrų pasisemti tai, kas mums naudinga. Blogiausias variantas - izoliacija.

Kaip vertinate Pasaulio liuanistų bendrijos veiklą?

nenešti man siuntinio. Ji tai pavadino "karantinų", nors kitiems kaliniams toks terminas nebuvo taikytas.

Tuo metu kameroje nebuvo nei televizoriaus, nei normalaus radio imtuvo - tik radijo taškas. Tad kas darosi laisvėje, aš visiškai nežinojau. Net negalėjau kaip nors perduoti į laisvę žinios, kokių būtiniausių daiktų stokoju.

Kalėjimo koridoriuje, beje, stovi speciali pašto dėžė. Su prižiūrėtojais jau pirmosiomis dienomis išsiaiškinau, kad išsiųsti laišką kalėjimo taisyklės nedraudžia. Reikia tik įmesti neužklijuotą laišką į tą dėžę, operatyvinė dalis jį perskaitys, ir, jei neraiškas, kaip prašymą, kaip nors atnešti iš namų, laiškas nueis. Taip ir padariau. Prašymą surašiau taip konkrečiai ir sausiai, be jokių emocijų žodelių, kad net buvo nesmagu, ką apie mane pagalvos namiškiai. Tačiau laiškas vis tiek nenuėjo.

Nežinau, ar ir dėl to kaltas koks nors "karantinas".

"Muchamoras" knygnešys

Visai suprantama, kad kai kuriuos tardomuosius iki teismo reikia izoliuoti nuo kontaktų su laisvėje esančiais galimais bendrininkais. Tačiau sunku suprasti, kodėl kaliniai izoliuojami ir nuo elementarių žinių, nuo to, kas iš viso vyksta laisvėje.

Kiekvieną pirmadienį į kamerą atnešami kokie penki ar šeši laikraščiai. Tačiau paprastai jie būna mėnesio senumo - matyt, gaunami po kioskuose neišpirktų laikraščių nurašymo. Tai visai suprantama, kad jie daugiau naudojami buities reikalams - žinoma, prieš tai šiek tiek pavarčius. Būna ir atvirkščiai. Vieną kartą pasivaikščiojimo metu kiemyje ėmiau daryti atsispaudimus ant numesto laikraščio. Po kurio laiko pamačiau, kad apačioje manęs - besišypsantis Stomienės veidas "Arkos" galerijos penkerių metų įkūrimo šventėje.

Pirmosiomis dienomis studijuodamas rašytines kalėjimo taisykles suradau, kad sulaiikytasis gali "gauti neribotą kiekį banderolių su spauda, leidus asmeniui ar organizacijai, kurio žinioje yra byla". Ir nuo to laiko pradėjau įnirtingą kovą, kad man būtų leista

Sudarydami testamentus, nepamirškite geriausio draugo - "DARBININKO", kuris kiekvieną savaitę skelbia naujienas lietuvių namuose.

Baltijos kraštai, Vokietija ir NATO

Trims Baltijos valstybėms beveik nėra pagrindo tikėtis, kad jos būtų numatomoj ateity drauge su Vyšegrado šalimis priimtos į NATO. Tokia išvadą š. m. liepos 19 d. skelbia Vokietijos dienraštis "Frankfurter Allgemeine", komentodamas įvykusį Estijos prezidento L. Merri ir Vokietijos kanclerio H. Kohl susitikimą Bonnoje.

Po L. Merri ir H. Kohl susitikimo Bonnoje nebuvo jokio oficialaus pareiškimo. Taip norėjo Bonna. Estijos prezidento vizitas buvęs tik darbinis, tad ir pareiškimo nereikėjo. Tačiau, anot dienraščio "Frankfurter Allgemeine", būta ir kitos priežasties. Vokietija nenori siųsti klaidinančių signalų Europos Sąjungos ir Rusijos link. Iš to estai daro išvadą, kad jau nuspręsta, kurios Rytų Europos šalys bus priimtos į NATO. Tiesa, pasak estų, L. Merri susitikimas su H. Kohl praėjo draugiškai. Teigiamas Vokietijos nusistatymas Baltijos valstybių atžvilgiu nepakitęs. Vokietija palaiko jų interesą tapti Europos Sąjungos bei NATO narėmis, ir ji neužmiršo savo iš Molotovo-Ribbentropo pakto kylančios istorinės atsakomybės.

Tačiau Vokietija negali veikti viena. Ji turi derintis prie savo partnerių. Vakarų Europoje, ypač prie Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos, kurios į Baltijos respublikų narystę, tiek Europos Sąjungoje, tiek ir NATO, žiūri gan skeptiškai. Be to, Baltijos valstybių padėtis saugumo atžvilgiu nesanti tokia prasta, jog vokiečiai turėtų Vakarų Europoje diegti mintį, kad Baltijos šalių saugumui būtina reikia Santarvės įsipareigojimų.

Čia svarbu ir Rusijos interesai. Per didelis Vokietijos angažavimasis Baltijos valstybių naudai gali būti klaidingai suprastas ne tik Vakarų Europos sostinėse, bet

ir Maskvoje. Taip, anot dienraščio "Frankfurter Allgemeine", vokiečių dabartinę laikyseną interpretuoja Talinas. Estai, be to, nurodo dar ir vidaus politikos motyvus. Jau nuo Genšerio laikų Vokietijos užsienio reikalų ministerija stipriau įsistebeilijusi į Rusiją. Galima justi skirtumą tarp didesnio prielankumo baltiečiams kanclerio įstaigoje ir vėsesnių nuostatų užsienio reikalų ministerijoje. Paskutiniu metu ministras Kinkelis nelabai šiltai nusiteikęs Baltijos kraštų atžvilgiu, stinga net simboliškų draugiškumo mostų. Šitai drumsčia anksčiau susidarytą pasitikėjimą Vokietija, kaip stipriu ir patikimu Baltijos valstybių advokatu Vakaruose.

Beje, tam tikrą nusivylimą Vokietijos laikysena Talinas jaučia jau nuo praėjusių metų, kai Vokietijos gynybos ministras Rieue, lankydamasis Estijoje, pasakė, kad Baltijos valstybės, kitaip nei Lenkija, negali tikėtis tapti NATO narėmis prieš šimtmečio pabaigą.

Nesulaukta vienprasmiškų paramos pareiškimų ir šiemetinėse Vizbio bei Kalmaro konferencijose, bet be Vokietijos Baltijos valstybės neturi stiprių partnerių. Lieka tik Danija, Švedija ir Suomija, kuriomis galima pasikliauti. Bet Švedija ir Suomija pačios nepriklauso ir neketina priklausyti Šiaurės Atlanto Santarvei, tad jos neturi priemonių paspausti, kad Baltijos valstybės iš "taikos partnerių" būtų pakylėtos į tikrąsias NATO nares.

Neaišku Baltijos respublikoms ir tai, ar, palikus jas už NATO ribų, nebūtų galima joms atsilyginti bent greitai priėmimu į Europos Sąjungą.

Mykolas Druga
(Laisvoji Europa)

Šiandien DARBININKA
užsisakė,
kitą savaitę
turėsite namuose!

Tel: 827-1351

KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI "BRIEDŽIO GIROJE NESIDALIIJA"

(atkelta iš 1 psl.)

minarą. Pasak A. Saudargo, LKDP, kandidatus į Seimą kelianti 65 vienamandatėse rinkimnėse apygardose ir beveik 90 pretendentų - pagal sąrašus, siūlys tik "patikrintus žmones". Apie pustrčio šimto partijos atstovų - gerai užsirekomendavę vietos savivaldos organuose, 6 krikščionys demokratų užima merų ir 12 - vicemerų postus.

ELTA

Užrašai iš pasmerktųjų namų

(atkelta iš 3 psl.)

neturėčiau be reikalo nervintis ir vargintis studijuodamas Baudžiamąjį kodeksą. Ji primygtinai paragino mane atiduoti knygeles advokatui. Nors ir nenoromis, paklusau. Advokatas netgi pranešė gerą naujieną žmonai, ir ji per parą, aplėkusi visus pažįstamus, susiskolino reikiama pinigų suma. Kitą dieną pasirodė, kad visa tai buvo blefas.

Labai nustebau, kai, išklausęs mano pasakojimą, vienas kameros draugas staiga pašoko ir suriko: "Betgi lygiai taip pat atsitiko ir man! Tik mane apgavo vyras, o ne moteris".

Tenka galvoti, kad čia irgi yra sistema. Ta pati mokykla. Taip per visą sėdėjimo Lukiškėse laiką nesu girdėjęs, kad kas nors turėtų čia Baudžiamąjį ar kokią nors kitą kodeksą. Teisiškai išprusti nerekomenduojama, nes tada beliks vienintelė priemonė - bado streikas.

Keistas žodis "karantinas"

Mintis griebtis bado streiko kilo ne iš karto. Vis tikėjau, kad mano situacija ims greitai keistis be mano paties pastangų. Kantrybė galutinai trūko, kai supratau esąs dar kartą tardytojos apgautas.

Gegužės 10-ąją, penktąją mano buvimo Lukiškėse dieną, man buvo pateiktas kaltinimas. Tardytoja pasakė, kad dabar bus intensyviai dirbama, apklausinėjami liudytojai, rengiamos akistatos, tikslinami mano parodymai. Kai šis darbas bus baigtas, aš galiu būti paleistas už užstatą, nes tada prasidės porą ar trejetą mėnesių trukianti finansinė revizija "Lietuvos aide". Ji atrodė nenusiteikusi kankinti mane visai be reikalo.

Nuo gegužės 10-osios kiekvieną dieną vis laukdavau, kada pagaliau vėl būsiu iškviestas apklausai. Tačiau laikas ėjo, o aš, atrodė, buvau visų pamirštas.

Neatėjo net siuntinys. Tai jau ėmė stebinti ne tik mane, bet ir kameros draugus, kurių gautą maistą aš valgiau kartu su visais. Tik vėliau sužinojau, kad tardytoja žmonai pasakiusi dešimt dienų

užsakyti bent vieną laikraštį. Atrodė, niekas dėl to neprieštarauja, tačiau leidimas vis kažkur iştirigdavo.

Pagaliau jau rugpjūtyje, sėdint paskutinėje kameroje, labai pasisekė. Mums pavyko prisijaukinti "muchamorą", dirbantį bibliotekininkės padėjėju. Už arbatą, šokoladą ir kitus gerus dalykus jis beveik kasdien atnešdavo mums dienos ar kelių dienų senumo "Respubliką", o kartą per savaitę - visos praėjusios savaitės "Lietuvos rytą". Mūsų džiaugsmas buvo begalinis. Apskaičiavęs, kad net ir labai dosnios mūsų dovanos išeina pigiau nei laisvėje mokėtume spaudos kioske, aš visą laiką karštai raginau šitam "muchamorui" nepagailėti nieko, kad tik kas nors jo neperimtų.

Tik išėjęs į laisvę sužinojau, kad "Lietuvos rytą" ir "Respubliką" žmona man buvo užsakiusi į kalėjimą jau nuo liepos mėnesio. Beje, į "Respublikos" prenumeratos skyrių kažkas paskambino iš Lukiškių kalėjimo ir pasakė, kad būtų geriau gauti laikraštį rusų kalba. Į klausimą, ar to pageidauja pats Stoma, buvo atsakyta teigiamai. Vis dėlto prenumeratos darbuotoja paskambino Stomienei ir į Lukiškes toliau buvo pristatinėjama lietuviška "Respublika".

Meilės prisipažinimai

Pagaliau ir aš gavau siuntinį. Siuntiniam per mėnesį galima atnešti 10 kilogramų maisto produktų bei cigarečių ir 10 kilogramų vaisių. Į maisto produktų siuntinio svorį taip pat įeina ir muilas, dantų pasta bei kitos higienos priemonės. Šampūną leidžiama perduoti tik moterims. Ypač vertinama arbata, lašiniai, svogūnai, česnakai, medus, citrinos, įvairūs riešutai. Kadangi kalėjime visiškai nėra pieno produktų, gerai, kai į siuntinį būna įdėta baltyminių "Malyš" tipo miltelių, skirtų kūdikiams ar auginantiems raumenis sportininkams.

Gavęs siuntinį, išradau stipriai tonizuojantį ir žvalumo suteikiantį valgi, kurį vartoju ir laisvėje peršalimo profilaktikai. Juoda duona storai užtepama sviestu ir apdedama česnako skiltelėmis. Valgoma užsigardžiuojant medumi.

Siuntinio gavimo dieną, žinoma, yra ypatinga.

(Bus daugiau)

Hermanas Perelšteinas (dešinėje) su savo mokiniu Vytautu Miškinu.

"Ažuoliuko" harmonija

W. A. Mozarto "Requiem", G. F. Handelio oratorija "Judas Makabėjus", J. Haydno oratorija "Metų laikai", D. Pergolese "Stabat Mater", J. S. Bacho kantatos, E. Balsio oratorija "Nelieskite mėlino gaublio" ir daugybė kitų kūrinių berniukų choro "Ažuoliukas" repertuare. Įrašyto 30 plokštelių, 5 kompaktiniai diskai...

Ir choro veteranai ne viską atsimena: tiek repetuota, rengtasi, važiuota. Dvidešimt metų maestro Hermanas Perelšteinas vadovavo berniukų chorui, pelnė jam vieno garsiausių Lietuvoje meno kolektyvo vardą, praskynė kelią tarptautiniam pripažinimui, stebė, didžiuojasi ir padeda "Ažuoliukui" šiandien, nors ir būdamas toli.

Nuo 1979-ųjų choro meno vadovu ir vyriausiuoju dirigentu tapo Hermano Perelšteino mokinys, kompozitorius Vytautas Miškinis, augęs drauge su "Ažuoliuku". Apie choro pasiekimus jis kalba nedaug. Nenori girtis - ir laimėjimus žiūri kaip į darbo įvertinimą. V. Miškinis mieliau pasakoja apie mažiau pažįstamą "Ažuoliuko" pusę - tarpusavio santykių harmoniją scenoje, nuoširdų mokytojų ir vaikų bendravimą, apie kryptingą berniukų lavinimą.

"Mes neauginame robertinų lo-rečių, neturime dainavimo mokyklos, - tvirtina choro vadovas, - "Ažuoliuko" muzikos mokykla remiasi kompleksiniu mokymu ir jos tikslas - individualus mokymas, kad kiekvienas vaikas dainuotų pagal savo galimybes".

Iki koncertuojančio choro -

aukščiausios pakopos - berniukai žengia tam tikrais laipteliais, pereidami iš vieno choro į kita, iš vieno mokytojo rankų į kitas. Priimame vaikus nuo 5-6 metų į mažylių ir jaunučių grupes, kur jie gauna pirmąsias vokalo pamokas, pripranta prie kolektyvo. Gabius vaikus, neturinčius balso stygų pažeidimų, kitų fizinių trūkumų, jau po metų priimame į muzikos mokyklą. Kitus paliekame kartoti kurso, kai kam pasiūlome muzikos mokytis kitur. Pas mus patenka gabių vaikų ir "iš gatvės". Tačiau atrenkame ne vyresnius kaip aštuonerių metų, nes berniukams vėliau pradeda mutuoti balsas. Ketverius metus juos auklėja ir dainavimo mokytoja mokytoja. Be to, vaikai lanko pasirinkto bei privalomo muzikos instrumento pamokas, mokosi solfedžio pagrindų. Vėliau jie patenka į pagrindinį chorą, tęsia instrumentines pamokas, studijuoja dirigavimą, kompoziciją. Atsisakyta mokomojo choro, kuriame dainuodavo vaikai, turintys balso stygų fiziologinių funkcijų sutrikimų.

Prognozuoti, kaip formuosis jaunuolių balsai, neįmanoma, tačiau jie supranta, kad koncertuos tik dalis. Chore pasijuto konkurencija. Vaikai ėmė labiau stengtis, nes į keliones ir koncertus paprastai vyksta geriausi dainininkai. "Ažuoliukas" turi skambėti, nes prastu pasirodymu mes diskredituotume ir mokytojus, ir patį chorą.

Šiandien "Ažuoliuke" dainuoja daugiau nei 400 berniukų, iš jų 150 - pagrindiniame chore. Ir nėra nė vieno, nepastebėtai pras-

lydusio pro Vytauto Miškinio akis. Choras gyvena savomis bendravimo tradicijomis, puoselėdamas draugystės, pagarbos jausmus mokytojams bei jauniems "Ažuoliuko" nariams. Anot choro meno vadovo, kolektyvą labai suvienija kelionės ir vasaros stovyklos Šventojoje, tačiau galimybių taip bendrauti visiems, žinoma, nebėra. "Ažuoliuką" spaudžia finansinės problemos. Anksčiau remdavo Švietimo ministerija, dabar pinigų išvykoms net į konkursus reikia ieškoti patiems. Deja, pinigai - galimybė dainuoti, realizuoti save ir tuo pačiu garsinti Lietuvą.

"Ažuoliuko" chore girdimi ir vyrų balsai. Tai vadinamieji "pensininkai", - jau baigę muzikos mokyklą, siekiantys aukštesnių mokslų ar dirbantys jaunuoliai.

Jaunojo "Ažuoliuko" koncertus stebi žymūs chorų vadovai bei dirigentai, muzikos mokyklų, Vilniaus konservatorijos bei Muzikos akademijos dėstytojai. Visi jie - "Ažuolų klubo", įsikūrusio sausio mėnesį, nariai, "Ažuoliuko" veteranai.

"Mintis kurti tokį klubą kilo 1994-aisiais, švenčiant "Ažuoliuko" choro 35-metį", - prisimena "Ažuolų klubo" pirmininko pavaduotojas Artūras Keleras, Lietuvos centrinio Vertybinių popierių depozitoriumo vadovas. - Tuomet vyko šventiniai renginiai, buvo puiki proga susitikti buvusiems "Ažuoliukams" - bendramokslams ir bendraminčiams. Pasiilgę chore įskiepotos draugystės sumanėme įkurti klubą. Nutarėme, kad jis nesieks pelno, nors versis kaip ūkiskaitos įmonė. Klubo idėją rėmė Hermanas Perelšteinas, jis turėjo pasiūlymų formuojant įstatutą. Gal todėl juose daug vietos skirta dvasiniams kolektyvo ryšiams. Deja, šią dalį, kaip nesime, pareigūnai kaip tik ir norėjo "sudarkyti". Tačiau mums pasisekė projektą įtaipinti į biurokratinį rėmimą, neprarandant dvasios". Tik - 1996 m. sausio 6 d. "Vaidilos" teatre įvyko "Ažuolų klubo" inauguracija. O kovo 4-ąją surengtas šio klubo koncertas Šv. Jonų bažnyčioje. Dainuoti kol kas sekasi sunkiai. Daugelis ilgus metus nelavino balsų - juk ne visi pasirinko muziką kelia. 74 klubo nariai yra verslininkai, gydytojai, mokslininkai. "Ažuolai" pasirengę tvarkyti istorinę medžiagą apie "Ažuoliuko" chorą, organizuoti klubo koncertinius renginius, plėsti komercinę veiklą, remti "Ažuoliuko" chorą ir jo muzikos mokyklą.

Loreta Tumulavičienė
GK

"Ažuoliuko" mažiausiųjų choras ir jų mokytojai.

Tarptautinis ekslibrisų konkursas

Vytenis Rimkus

Šveicarijoje yra Dvasinio atgimimo judėjimo centras, išikūręs puikiuose rūmuose Caux kaimelyje prie Genevos ežero. Centras, įkurtas 1946 metais kaip alternatyva karui, materialiniam

ir dvasiniam skurdui, puoselėja žmonių ir tautų tarpusavio supratimą.

Rūmai buvo pastatyti kaip prabangus viešbutis aristokratams. Ketvirtajame dešimtmetyje, siaučiant ekonomikos krizei, viešbutis bankrutavo, rūmai paver-

Antrojo pasaulinio karo metais čia glaudėsi pabėgėliai. 1946-aisiais šešiasdešimt turtingiausių šveicarų šeima, susipažinusi su Franko Buchmano moralinio atsinaujinimo idėjomis, nutarė nupirkti šį pastatą ir paversti jį dvasinio Europos atgimimo centru (MRA). Kadangi Šveicarija nuo karo nenukentėjo, šie (nukelta į 7 psl.)

Henrikas Nagys

Rauda

*Saulės neatlaikiau:
rankos pavargo.
Teko upės ir gatvės
raudonos ir tirštos
į naktį.*

*Neištesėjau žodžio:
lūpos apkarto.
Kalba akmenys,
šaukia
mūrai šalti.*

*Neišėjau kartu:
žemė žydėjo.
Driekiasi ilgas
vieškelis
tuščias naktin.*

Skulptorė Elena Urbaitis prie savo kūrinio "Plienas dabar" 1996 m. Lietuvos Technikos Bibliotekos kiemelyje, Vilniuje.

Lėlių teatras Lietuvoje

Pirmą kartą lėlių teatras Lietuvoje paminėtas XV a. pabaigoje, kai keliaujanti komediantų Waszko iš Vilniaus Lenkijoje užpuolė plėšikai, atėmė 4 zlotus ir lėles.

Plėšikus pagavo ir teisė, todėl konfiskuotas turtas buvo aprašytas to meto kronikoje. Vilniaus lėlių teatras "Lėlė" buvo įkurtas Vilniuje 1938 m. spalio 27 d.

Šį pavasarį Lietuvoje buvo paminėtas pirmojo profesionalaus lėlių teatro spektaklis - 1936 m. gegužės 6 d. Kaune, "Metropolitan"

kino teatro salėje buvo parodytas A. Gustaičio "Silvestras Dūdelė", kuriam lėles sukūrė kiti Titiano, Caravaggio, Botticelli, E. Manet herojai šiose drobėse pavirto... avimis bei aviniais. Dailininkė, vaikystėje patyrusi itin smarkų tėvų spaudimą, vis labiau tolu nuo žmonių ir visą savo gyvenimą leidžia apsupta gyvūnų. Pirmąją avelę L. Climo nupiešė būdama 10 metų. Dabar jos paveikslų kainos Toronte siekia 10-22 tūkstančių dolerių.

- **Kubiečių filmas "Guan-tanamera"**, pašiepiantis tautinę biurokratiją, laimėjo geriausio filmo prizą 24-ajame Lotynų ir brazilų filmų festivalyje. Šis giliausias tradicijas turintis Brazilijos kino forumas rengiamas kurorte Gramadoje, maždaug tūkstantis kilometrų į pietvakarius nuo Rio de Janeiro.

- **Simono Daukanto premija** įteikta Giedriui Subačiui, humanitarinių mokslų daktarui, šiuo metu dėstančiam JAV Illinoiso universitete. Apdovanojimas, kurį įsteigė S. Daukanto giminės Lenkimų žmonės ir Lietuvos rašytojų sąjunga, yra skiriamas kas dveji metai už geriausius grožinės literatūros kūrinius istorine tema arba S. Daukanto kūrybinio palikimo mokslinius tyrinėjimus.

- **Režisierius J. Jurašas** Opepos ir baleto teatre statys G. Verdi operą "Aida". Jau pasirašyta sutartis su teatro vadovybe dėl operos pastatymo. Režisierius i Vilnių ketina atvykti sausio mėnesį ir pradėti repeticijas.

- **Estų kompozitorius Arvo Paertas** paskelbtas Amerikos menų ir literatūros akademijos nariu. Apie tai pranešta per specialią ceremoniją JAV ambasadoje Berlyne, kur A. Paertas gyvena jau keturiolika metų. Iš viso ši akademija, įsteigta 1898 metais, vienija 250 amerikiečių ir 75 užsienio garbės narius.

- **Marcelijaus Martinaičio eilėraščių rinkinį** "Eilės, panašios į Lietuvą" išleido Seinuoje, Lenkijoje, veikiantis "Pasienio" ("Pogranizce") fondas.

DARBININKAS -
savaitraštis tautiečiams
Amerikoje ir svetur

- **Suomijos taikos forumo premija** šiais metais paskirta estų rašytojui Jaanui Krossui. Jo kūrybos tema - asmens ir valdžios santykis. Sovietiniais laikais J. Krossas buvo ištremtas į Sibirą, sėdėjo kalėjimuose.

- **Catherine Deneuve** padavė į teismą žurnalą "Gala" už neat-siklausus viršelyje ir žurnalo viduje išspausdintas garsiosios aktorės bei jos dukters C. Mastroianni nuotraukas. Prancūzijos įstatymai asmens atvaizdą traktuoja kaip intelektualinę nuosavybę, kuri negali būti naudojama be paties asmens leidimo. Naujausias filmas su šia aktores pradedamas rodyti Paryžiuose.

- **Londono "Globe" teatras**, kuriame prieš 400 metų buvo vaidinamos geriausios William Shakespeare pjesės, vėl veikia. Ką tik čia parodyta "Du veroniečiai". Siekta kiek galima tiksliau atkurti sąlygas, kuriomis XVI-XVII a. dirbo garsiojo dramaturgo aktoriai. Dauguma žiūrovų stovi aplink sceną, kad galėtų laidyti replikas ir apmėtyti aktorius, jeigu jie vaidintų blogai, supuvusiais vaisiais. "Globe" atstatytas remiantis istorine medžiaga. Washingtono nacionaliniame moterų meno muziejuje atidaryta dailininkės Lindee Climo paroda. Išskirtinis parodos bruožas - 23 eksponuojami paveiksai vaizduoja gerai ištapybos istorijos pažįstamus siužetus, tiksliai Mona Liza, kiti Titiano, Caravaggio, Botticelli, E. Manet herojai šiose drobėse pavirto... avimis bei aviniais. Dailininkė, vaikystėje patyrusi itin smarkų tėvų spaudimą, vis labiau tolu nuo žmonių ir visą savo gyvenimą leidžia apsupta gyvūnų. Pirmąją avelę L. Climo nupiešė būdama 10 metų. Dabar jos paveikslų kainos Toronte siekia 10-22 tūkstančių dolerių.

- **Kubiečių filmas "Guan-tanamera"**, pašiepiantis tautinę biurokratiją, laimėjo geriausio filmo prizą 24-ajame Lotynų ir brazilų filmų festivalyje. Šis giliausias tradicijas turintis Brazilijos kino forumas rengiamas kurorte Gramadoje, maždaug tūkstantis kilometrų į pietvakarius nuo Rio de Janeiro.

- **Simono Daukanto premija** įteikta Giedriui Subačiui, humanitarinių mokslų daktarui, šiuo metu dėstančiam JAV Illinoiso universitete. Apdovanojimas, kurį įsteigė S. Daukanto giminės Lenkimų žmonės ir Lietuvos rašytojų sąjunga, yra skiriamas kas dveji metai už geriausius grožinės literatūros kūrinius istorine tema arba S. Daukanto kūrybinio palikimo mokslinius tyrinėjimus.

- **Režisierius J. Jurašas** Opepos ir baleto teatre statys G. Verdi operą "Aida". Jau pasirašyta sutartis su teatro vadovybe dėl operos pastatymo. Režisierius i Vilnių ketina atvykti sausio mėnesį ir pradėti repeticijas.

- **Estų kompozitorius Arvo Paertas** paskelbtas Amerikos menų ir literatūros akademijos nariu. Apie tai pranešta per specialią ceremoniją JAV ambasadoje Berlyne, kur A. Paertas gyvena jau keturiolika metų. Iš viso ši akademija, įsteigta 1898 metais, vienija 250 amerikiečių ir 75 užsienio garbės narius.

- **Marcelijaus Martinaičio eilėraščių rinkinį** "Eilės, panašios į Lietuvą" išleido Seinuoje, Lenkijoje, veikiantis "Pasienio" ("Pogranizce") fondas.

*Skaitytojai rašo
"Darbininkui"*

Kur dingo anų dienų V. Bražėnas?

Vilius Bražėnas yra labai gerai žinomas mūsų visuomenės veikėjas. O ypatingai jis yra gerai žinomas lietuviškosios spaudos skaitytojams. Jis, vos tik atvykęs į šią laisvų ir amžinosios demokratijos šalį, tuojau pastebėjo, kad šalies žmonės turi labai miglotą ir net klaidingą komunizmo sampratą. O šios šalies didieji politikai ir akademikai visai nesugeba išvairuoti mirtino komunizmo pavojaus ne tik Amerikai, bet ir visam civilizuotam pasauliui.

V. Bražėnas tuojau šokosi visais įmanomais būdais parodyti amerikiečiams tikrąjį komunizmo veidą ir visą savo patyrimą panaudojo kovai prieš komunizmą. Jis pajėgė įsiveržti į šios šalies visuomenę ir spaudą. Buvo kviečiamas kalbėti įvairiuose susibūrimuose ir jaunimo stovyklose. Ne kartą jam teko šiuo reikalu pasirodyti radijo ir TV programose. Šios jo pastangos iki šiol dar nesusilaukė tinkamo mūsų visuomenės, mūsų organizacijų ir jų vadovų įvertinimo.

Tad mus labai nustebino, kad tas pats Bražėnas paskutiniu metu savo aštrią žurnalisto plunksną nukreipė prieš mūsų iškiluosius visuomenės veikėjus. "Darbininko" Nr. 31 jis skaudžiai gnybtelėjo mums gerai žinomą ir iškilų viengentį V. Adamkų.

Netenka abejojti, kad šiandien Adamkus yra viena žymesniųjų mūsų lietuviško gyvenimo asmenybių. Jis savo administracinius gabumus atkreipė ir JAV valdžios dėmesį ir jam buvo patikėtas svarbios ir didžiulės valdžios įstaigos vadovavimas. Jam patikėtas svarbias pareigas jis pasigėrėtinais atliko ir nei mūsų, nei valdžios neapvylė.

Adamkus dar palyginamai pajėgiame amžiuje jau gali išeiti į pensiją. Džiugu, kad jis ryžosi likusias jėgas ir energiją paaukoti savo tėvynei. Jis jau anksčiau turėjo progos lankytis Lietuvoje ir savo akimis stebėti mūsų tautos kasdieninį gyvenimą ir tautos politines nuotaikas. Į šią gyvenimo kasdienybę jis ir pats įsijungė. Prezidento rinkimuose rėmė St. Lozoraitį, o šiuo metu gyvai dalyvauja Seimo rinkimų įkarštyje.

Adamkus deda visas pastangas gerokai pasklidusias centro partijas sujungti į vieną politinį junginį. Jo įsitikinimu, toks stipresnis ir vieningas centro partijų junginys galėtų įnešti lygsvarą į kraštutiniuose besiblaškantią "kairę" ir "dešinę". O taip pat stipri centro parama galėtų būti ypatingai reikšminga, dešiniams sudarant koalicinę vyriausybę ir tuo pačiu galutinai sunaikinant bet kokią LDDP-jos įtaką šalies valdyme. Galbūt ir būtų galima kiek abejojti dėl kai kurių priemonių, kurias Adamkus naudoja šiam reikalui. Bet iš esmės šios Adamkaus pastangos turėtų susilaukti visų tautinės valstybės šalininkų paramos. Šiuo atveju Adamkaus pastangas

turėtų remti ir pats Bražėnas.

Tačiau dėl visai nežinomų ir neišaiškintų priežasčių Bražėnas išgalvoja Adamkui kažkokius priekaištus. Jam nepatinka, kad mūsų Chicagos tėvynainiai, pasiklausę Adamkaus kalbų, bando jį siūlyti į prezidentus. O Vilniui tokių pasiūlymų niekas nedaro. Jį pykina, kad kažkada Adamkaus kalbos klausėsi kažkoks Sov. S-gos ambasados bendradarbis. Jam nepatinka, kad Adamkus igijo didelį populiarumą ir gali lenktyniauti su S. Baro ir Vijeikio populiarumu. Ir pagaliau jam atrodo, kad Adamkus "ateinančiuose prezidentiniuose rinkimuose gali pasidaryti lietuvišku Ross Perot". Aš būčiau linkęs manyti, kad šiuo atveju Adamkus galėtų būti daugiau panašus į gen. Colin Powell. Bet kam tie palyginimai? Juk Amerikoje ir Lietuvoje yra visai skirtingos politinio gyvenimo sąlygos.

Bet iš viso šios pastabos ir priekaištai yra daugiau panašūs į blusų ieškojimą liūto uodegoje.

Tad paskaitę šią naująją V. Bražėno publicistiką, labai ilgimės anų dienų kovingojo Villiaus, kuris taip atkakliai kovojo prieš komunizmą ir tuo pačiu už demokratiją. Nors Sov. S-ga žlugo, tačiau komunizmo grėsmė pasauliui toli gražu nedingo. O ypatingai šią grėsmę jaučia mūsų istorinė tauta. Tad Bražėno gyvenimo patirtis, energija ir komunistinio teroro asmeninė patirtis dar gali būti labai naudinga ir reikalinga mums ir mūsų tautai.

Bražėno neapykanta kitam mūsų tautiečiui primena aną pasakėlę. Sakoma, kad velniai pekloje neturi jokio vargo su katilu, kurio smaloje virinami lietuviai. Jeigu tik vienas bando išsikapstyti iš šio katilo, tai visi kiti jį griebia už kojų ir patys nutraukia savo tautietį į katilo dugną.

Jonas Daugėla
Florida

Padidėjo grybų ir uogų surinkimo kainos

Grybus ir uogas superkančios firmos nuo rugsėjo mėnesio padidino supirkimo kainas. Už kilogramą voveraičių dabar mokama po 5 USD, o bruknių 0.75 USD. Prieš porą savaičių uogauotojai už bruknių kilogramą už-

dirbdavo 0.50 USD, o grybautojai - 2.5 USD. Voveraitės pabrangintos todėl, kad per sausrajos ne taip sparčiai augo, o bruknių kainos padidėjo, kadangi varėniškiai šias uogas ėmė vežti į Vilniaus ir kitų miestų turgus.

Užsisakydami

DARBININKA,
Jūs paremsite
lietuviybę
Amerikoje

Padovanokite DARBININKO prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių proga! Prenumerata vieniems metams - tik \$30.

Jeigu Jus domina naujausi įvykiai Amerikoje ir Lietuvoje, užsisakykite **DARBININKA**. Šis laikraštis tikrai neapvils Jūsų. Jau 80 metų Amerikos lietuviai skaito DARBININKĄ. Skaitykite **DARBININKĄ** ir pasiūlykite jį kitiems.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

**MES SIŪLOME
PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE**

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

**PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS
KAINOMIS
rudeni ir žiemą, skrisdami į
Vilnių ir Rygą!**

**Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones
laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.**

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leon, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

**VILTIS
(HOPE)**

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

**TIESIOGINIAI SIUNTINIAI
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ**

- Dabar siuntiniai pasiekia Lietuvą per naują Klaipėdos konteinerių terminalą.
- Greitai ir saugiai jūsų siuntiniai pristatomi gavėjams asmeniškai į namus po visą Lietuvą.
- Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
- Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
- VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

RUGSĖJO mėn. siuntinius paimsime šiose vietovėse:

BRIDGEPORT, CT	rugsėjo 27 FRI	12:00 - 1:00 v. p.p.
NEW YORK, NY	rugsėjo 28 SAT	12:00 - 4:00 v. p.p.
PHILADELPHIA, PA	rugsėjo 28 SAT	12:00 - 1:30 val. p.p.
BALTIMORE, MD	rugsėjo 28 SAT	6:00 - 7:00 v. v.
WASHINGTON, DC	rugsėjo 29 SUN	1:30 - 4:00 v. p.p.

VILTIS - LIETUVIŠKA SODYBA
368 WEST BROADWAY, BOSTON, MA 02127
(617) 269-4455

"Jūroje maudytis jau šalta..."

Trumpas pastebėjimas apie

Skaitytojai rašo

"svajonių šalį" - JAV

Vis labiau pastebiu, kad pastaruoju metu gyventi JAV iš Lietuvos veržiasi dažniausiai amatų mokyklas baigę jaunuoliai, kuriems Lietuvoje nepavyko įsidarbinti statybininkais, meliorato-

riais ir t. t. Mano kolega, sėdintis čia pat už pertvaros, šią vasarą 6 savaites mokėsi makroekonominės paslapčių Harvardo universitete. Mokslai kaip moks-

(mukelta į 8 psl.)

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

**Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas**

nuo DURŲ iki DURŲ

**Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų**

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

OCTOBER

SCHEDULE

SEP 27 FRI	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
OCT 1 TUE	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 NOON
OCT 1 TUE	NEW HAVEN, CT	1 - 2 PM
OCT 1 TUE	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
OCT 3 THU	PHILADELPHIA, PA	11 - 12 NOON
OCT 4 FRI	KEARNY, NJ	11 - 12 NOON
OCT 4 FRI	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
OCT 8 TUE	PUTNAM, CT	11 - 12 NOON
OCT 10 THU	NEWARK, NJ	11 - 12 NOON
OCT 12 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
OCT 15 TUE	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 NOON
OCT 15 TUE	NEW HAVEN, CT	1 - 2 PM
OCT 15 TUE	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
OCT 17 THU	PHILADELPHIA, PA	11 - 12 NOON
OCT 17 THU	BALTIMORE, MD	4 - 5 PM
OCT 18 FRI	KEARNY, NJ	11 - 12 NOON
OCT 18 FRI	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
OCT 24 THU	NEWARK, NJ	11 - 12 NOON
OCT 25 FRI	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$580 r.t.

One way to Vilnius \$360

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas BALFAS - Šimtasis skyrius

kreipiasi:

1996 m. spalio

Mieli lietuviai,

Kaip ir kiekvienais metais, Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas spalio mėnesį daro lėšų telkimo vaju.

Per penkiasdešimt dvejus metus ši garbinga organizacija, dėka daugelio pasižentusių ir dosnių žmonių, yra sušelpusi nesuskaitomus tūkstančius vargan patekusių tautiečių.

Per tuos ilgus dešimtmečius tikėjimės sulaukti laisvės ir teisybės Tėvynėje, kur vargšais, jeigu tokių bus, rūpintis Lietuvos vyriausybė.

Kraštas išsilaisvino. Tačiau valdžia, susidariusi iš okupantų auklėtinių, rūpinasi tik visokiais "procesais" ir "prichvatizacijom", bet ne piliečių gerove. To pasekoje peržengusių skurdo ribą žmonių skaičius jau rekordinis.

Nėra malonu kviesti prisidėti prie jų vargo sumažinimo ir prašyti aukų iš žmonių, kurie jau šelpia savo artimuosius ir pažįstamus. Tačiau yra sunku ir tylėti žinant, kiek yra tokių, kurie, ne dėl savo kaltės, neturi kas jiems pagelbėti.

Kiekvienas iš Jūsų, paaukojęs šiam tikslui per BALFą, esate šios garbingos organizacijos narys - narė.

Kad ir su nedidele pinigine auka, kviečiame tapti nariais ir tuos, kurie dar nesate aukoję. Nuoširdžiai dėkojame visiems atsiliepusiems ir tiems, kurie dar atsilieps.

Skyriaus Valdybos vardu

Vitas Katinas

Čekių prašome rašyti ir siųsti:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
New York Chapter 100
P. O. Box 210081
Woodhaven, NY 11421

-- Sugrįžęs iškeistas čekis - Jūsų pakvitavimas --

Gėlės pavadintos opozicijos lyderių vardais

Marijampolės rajone Kalvarijoje gyvenantis gėlininkas Jonas Liutkevičius išvedė po naują kardelių ir lelijų rūši. Kardelius gėlininkas pavadino Vytauto Landsbergio vardu, lelijų rūši pavadino Gedimino Vagnoriaus vardu. Pats Jonas Liutkevičius yra Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) narys. Jonas Liutkevičius yra išvedęs apie 200 kardelių rūšių. Telšiuose vyko lietuviškų vasaros pabaigos žiedų paroda. Joje konservatorių gėlių augintojas pelnė aukščiausią apdovanojimą.

Šiomet rekordinis spanguolių derlius

Šiomet mokslininkai numatė rekordinį spanguolių derlių. Ju teigimu, derlingose vietose per dieną uogautojai gali surinkti iki 40 litrų spanguolių. Prieš keletą metų uogų buvo galima surinkti kelis ar net keliolika kartų mažiau. Pasak mokslininkų, spanguolės dera kas ketvirtus metus. Spanguolės Lietuvoje auga 12-13 tūkst. hektarų plote. Didžiausi spanguolynai yra Čepkelių ir Žuvinto rezervatuose, Joniškio, Kupiškio, Nemenčinės urėdijose.

LR

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovai Lietuvos Seime. Antroji iš kairės - Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Regina Narušienė.

V. Kapočiaus nuotr.

Albertas Šimėnas Kalifornijoje

J. Kojelis

Buvusio Lietuvos ekonomikos ministro ir Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos centro valdybos nario Alberto Šimėno didžioji kelionė Amerikoje, po trumpo stabtelėjimo Chicagoje, prasidėjo Los Angeles mieste Kalifornijoje.

Visų laukiamas svečias į Los Angeles atvyko rugpjūčio 23 ir apsigyveno Šv. Kazimiero parapijos klebonijoje. Laisvalaikio, kurio nedaug turėjo, lankė Ramiojo vandenyno pakrantę, idomios miesto atrakcijas, kurių kitur pasaulyje negalima pamatyti, bendravo su krikščioniškos orientacijos losangeliečiais. Į glibojo Salomėja ir Kazys Šakiai bei daktarai Danutė ir Rolandas Giedraitis. Kitos dienos popietę svečias su kvietimais losangeliečiais susitiko dr. Zigmą Brinkis sodyboje, Medžių pavėsyje vyko formalūs ir neformalūs pokalbiai, užkandžiai, susipažinimai ir atsipalėtinimai.

Albertas Šimėnas padarė pranešimą ir atsakinėjo į klausimus. Rinkiminę programą kalbėjojas palietė trumpai, o vedė pokalbį su klausėjais ir komentatoriais. Visiems didelį įspūdį paliko šio ekonomisto-politiko inteligencija, taktas ir klausimų, apie kuriuos kalbėjo, gilus pažinimas. Su rinkimine programa smulkiau supažindinti pažadėjo kita

dieną, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Kitą dieną po šv. Mišių prisirinko apypilnė parapijos salė. Susidomėjimas svečiu pralenkė visas organizatorių viltis. Programą pradėjo ir svečią pristatė organizacinio komiteto pirmininkas dr. Zigmą Brinkis. Programai praversti pakvietė aktyvų visuomenininką Juozą Pupį. Kalbėtojas trumpai supažindino su esama Lietuvoje būkle ir su nusikalstamo pasaulio "modus operandi", bei pagrindinai koncentravosi į Krikščionių Demokratų partijos programą. Svečias ryškino ekonominę programos dalį ir susilaukė gausių plojimų, kai pristatė priemones sugrąžto teisingumo atstatymui ir kovai su vykdomais nusikaltimais.

Klausimų po pranešimo vėl buvo daug. Buvo klausinėjamas apie išėjimoje pažįstamus Kazį Bobelį ir Valdą Adamkų, apie skirtumus LKDP ir TS/LK programų, apie pasirengimus rinkimams ir kt. Atsakydamas, kalbėtojas neslėpė, kad Bobelio grupė, Krikščionių Demokratų Są-

junga, kenkdamas dešiniams, paslaugą daro LDDP, o Tėvynės Sąjungai (LK) nepagailėjo gerų žodžių.

Dr. Zigmą Brinkis, Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos Kalifornijoje rėmėjų pirmininkas, tarė pabaigos žodį, o publika svečiui atsidėjo gausiais plojimais ir atsistojimu.

Alberto Šimėno sutikimui organizuoti buvo sudarytas specialus rėmėjų komitetas, į kurį įėjo ateitininkai, skautai, frontininkai. Visi dirbo vieningai, todėl ir susilaukta gražaus pasisekimo. Didžiausią darbo našumą prisėmė ir pavyzdinčiai atliko dr. Zigmą Brinkis, Juozas Pupius ir ponios Dalilė Polikaitienė, Danutė Giedraitienė ir Raimonda Kontrimienė su talkininkėmis.

Daugelis reiškė nuomonę, kad po Seimo rinkimų dešiniųjų vyriausybėje Albertui Šimėnui turėtų tekti viena iš vadovaujančių vaidmenų. Priminsiu, jog A. Šimėnas kandidatoja Pasvalio rajone.

A. + A. PETRUI AŽUOLUI

mirus, reiškiamie nuoširdžiai užuojautą žmonai PRANUTEI ir vaikams su šeimomis.

Kristina ir Juozas Budraitiai

A. + A. PETRUI AŽUOLUI,

uoliam visuomenininkui mirus, gilią užuojautą reiškiamie žmonai PRANEI, sūnams PRANUI ir EU-GENIJUI ir dukrai MARYTEI su šeimomis ir kartu liūdimie.

Lietuvių Bendruomenės
NY Apygardos Valdyba

Wantagh, L.I., NY

Šiais metais Antanas Garbauskas baigė trejų metų kursą Buffalo universitete. Per atostogas nutarė važiuoti į Officer Candidates Class for Marine Corps Combat Development Command Quantico, Virginia, į dešimties savaitių kursą. Baigęs kursą gavo pažymėjimą.

1996 m. pavasarį Buffalo universitete įgijo bakalaurą laipsnį. Tuo pačiu metu Marine Corps Antanui suteikė leitenanto laipsnį.

1996 metų rugsėjo mėn. grįžta į Quantico Marine School 6 mėnesių pratyboms.

Rugpjūčio 17 d. įvyko išleistuvių paradas. Visi jaunuoliai su kariška apranga žygiavo, orkestrui grojant maršą. Išleistuvių parado pasižūrėti važiavo Antano tėvas inž. Anatolijus Garbauskas ir močiutė Kostė. Kelių šimtų jaunų marinų paradas jiems padarė didelį įspūdį.

Linkime Antanui pasiekti savo tikslus. Su juo džiaugiasi ir jo sesutė Viktorija Gedvila-Garbauskas, linkėdama broliui sėkmės.

Tarptautinis ekslibrisų konkursas

(atkelta iš 5 psl.)

rūmai buvo savotiška auka kitoms tautoms. Nuo to laiko čia lankosi politikai, diplomatai, įvairių tikėjimų, kontinentų, rasų, tautybių žmonės. Iš čia sklinda viso pasaulio sąžinės balsas. Vienas iš judėjimo postulatų skelbia, kad visuomenė atsinaujins, kai atsinaujins kiekvienas jos narys. Pasaulyje bus ramu, kai ramu bus kiekvieno širdyje.

Tame centre lankantis Panevėžio J. Balčikonio gimnazijos mokytojai Aldonai Motekaitienė ir dailininkė Stasei Medytei buvo pasiūlyta surengti tarptautinį ekslibrisų konkursą, skirtą judėjimo 50-mečiui ir jo pradininkui Frankui Buchmanui pagerbti. Judėjimo istorijoje toks konkursas - pirmasis, jį organizuoti ėmėsi Panevėžio ekslibriso klubas "Bitė" ir savivaldybės kultūros skyrius.

52 ekslibrisų konkursui atsiuntė 29 autoriai iš 13 šalių. Daugiausia - vienuolika - autorių yra iš Lietuvos; po tris autorius - iš Japonijos ir Argentinos, po du - iš Čekijos ir Lenkijos. Latvijai, Kinijai, Rumunijai, Vengrijai, Belgijai, Ispanijai ir Italijai atstovauja po vieną dailininką.

Ekslibrisai sukurti įvairiomis technomis (medžio ir linografinės, ofortai, cinkografijos, litografijos ir kt.), o temos spęstos įdomiai ir išraiškingai. Pirmoji vieta už tris ofortus paskirta klaipėdiečiai Onai Šimaitytei-Račkauskienei (savaitės viešnagė

Caux jubiliejinių iškilnių metu). Dešimt kitų autorių apdovanoti vertingais jubiliejiniais albumais. Tarp jų vilniečiai dailininkai Kęstutis Gvalda, Alfonsas Čepauskas, Bronė Kanaverskytė ir šiaulietis Šarūnas Škimelis.

Panevėžio savivaldybės bibliotekoje suruošta konkursinių ekslibrisų paroda, o MRA jubilėjaus dienomis ji bus eksponuojama Caux, Dvasinio atgimimo centre. Ruošiamas konkursinių kūrinių katalogas.

LIETUVA - BALTIJOS GRAŽUOLĖ

Pasidžiaukite ilgesniu žiemos savaitgaliu

Vilniuje

tik 610 dol. asmeniui

Į kainą įeina: skrydis iš New Yorko ir atgal; trys naktys viešbutyje LIETUVA; pusryčiai; pervežimai iš aerouosto į viešbutį.

Pasiklauskite apie papigintą kainas viešbučiuose
ŠARŪNAS ir STIKLAI.

Skambinkite Erikui: 1-800-451-9511

UNIONTOURS

245 Fifth Avenue
New York, NY 10016

Tel. (212) 683-9500, 800-451-9511

FAX: (212) 683-9511

ASTAnet: <http://www.astanet.com/get?uniontr>

FINNAIR

Member
ASTA
American Society
of Travel Agents

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

SKRYDŽIŲ KAINOS Į LIETUVĄ

NY -- VILNIUS -- NY

Spalio mėn. \$550
Lapkričio 1 - gruodžio 12.. \$500
Gruodžio 13 - 31 \$650
Sausio ir vasario mėn. \$500

CHICAGO - VILNIUS - CHICAGO

Spalio mėn. \$715
Lapkričio mėn. \$570
Gruodžio 1 - 12 \$605
Gruodžio 13 - 24 \$715
Gruodžio 25 - vasario 28 \$570
Kovo 1 - 20 \$605
Kovo 21 - balandžio 30 \$750

Plius mokesčiai

Papiginti skrydžiai iš visų JAV miestų. Vietų skaičius ribotas.

VYTIS TRAVEL

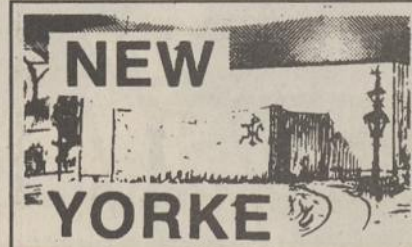
40-24 235 ST.

DOUGLSTON, NY 11363

TEL. 718-423-6161

800-77-VYTIS

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517.1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Petras Ažuolas (Ozolas), gimęs 1915 m. Lietuvoje, gyvenęs Woodhaven, NY, mirė š. m. rugsėjo 16 d. Šv. Jono ligoninėje. Buvo pašarvotas Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas įvyko rugsėjo 18 d., o rugsėjo 19 d., ketvirtadienį, po gedulingu mišių, kurias aukėjo vysk. P. Baltakis, OFM drauge su 9 kunigais, palaidotas Šv. Karolio kapinėse Farmingdale, LI. Nuliūdime liko žmona Pranė, sūnūs Pranas ir Eugenijus ir duktė Marytė su šeimomis.

I Petro Ažuolo laidotuves iš pranciškonų vienuolyno Kennebunkport, ME, buvo atvykę šie pranciškonai: Leonardas Andriekus, Kornelijus Bučmys, Robertas Barber ir Dennis Arambasick.

Rašytojas Algirdas Landsbergis skaitys savo kūrybą JAV LB New Yorko Queens apylinkės rengiamoje kultūrinėje popietėje š. m. spalio 13 d., sekmadienį, Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Programoje bus ir muzikinė dalis. Paskirkite šį pusdienį kultūrinei atgavai!

Kultūros Židinio metinis suvažiavimas - susirinkimas įvyks š. m. spalio 26 d. Kultūros Židinio žemutinėje salėje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Susirinkimo narių registracija - 9 val. ryto; susirinkimo pradžia - 10 val. ryto. Programoje bus Židinio vadovybės metiniai pranešimai, diskusijos, užkandis ir Tarybos rinkimai. Visi nariai, rėmėjai ir norintieji dalyvauti kviečiami atsilankyti šiame XX-tajame metiniame Kultūros Židinio suvažiavime.

"Blusų turgus", rengiamas Lietuvių Atletų klubo, šiemet įvyks spalio 5 - 6 d. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Žiūr. skelbimą šiame puslapyje.

Kristina Šilbajorytė šiemet su išskirtiniais pažymėjimais baigė Syosset, Long Island, gimnaziją ir pradėjo studijas meno srityje University of Syracuse, NY. Kristina baigė Maironio šeštadieninę mokyklą, buvo skautė ir Tryptinio šokėja. Tėvai - Paulius ir Daiva gyvena Woodbury, LI.

Maironio lituanistinė mokykla New Yorko mokslo metus pradeda rugsėjo 28 d., šeštadienį, 9:30 val. ryto Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY. Žiūr. skelbimą šiame puslapyje.

"Petras Karmelis" keliauja "Aukuro" teatras Hamiltone pastatė Žemaitės parašytą apysaką "Petras Karmelis". Ją scenai pritaikė rašytojai Antanas Rūkas ir Kazys Inčiūra. Neseniai teatras veiklą suvaizdino Montrealyje, Hamiltone, Bostone, Philadelphijoje, o spalio 5 - vaidina Chicagoje. Aktorius Vitalis Žukauskas dalyvauja pastatyme; dalyvavo ir Ottawoje rengtoje literatūrinėje popietėje, kur programą atliko du Klaipėdos teatro aktorė Elena Dauguvietytė - Kudabienė. Spalio 6 V. Žukauskas atliks programą Margočio II popietėje.

Sporto šventė įvyks š. m. rugsėjo 29 dieną, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Žiūr. skelbimą šiame puslapyje.

Visi maloniai kviečiami į NY LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO rengiamą BLUSŲ TURGŲ

spalio 5 - 6 d. nuo 10 val. ryto iki 5 val. popiet
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY
Žemos kainos Jus vilios apsipirkti.
Čia rasite naujų ir vartotų drabužių, baldų,
elektroninių daiktų, virtuvės reikmenų,
sporto priemonių,
žaislų ir įvairiausių kitų daiktų.

veiks virtuvė - skanūs pietūs, kava, pyragai ir atgaiva
- lėjimas nemokamas -

N.Y. MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA šiuos mokslo metus pradeda rugsėjo 28 d.

Pamokos vyks nuo 9:30 val. ryto iki 1:00 val. popiet

Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY
Kviečiame visus tėvelius atvežti vaikučius. Primename, kad veikia ir priešdarželinė klasė, pradedant nuo keturių metų amžiaus.

Dėl daugiau informacijų galima skambinti:

Jūratei Balsytei-Spencer (212) 362-9261

Audrei Lukoševičiūtei (718) 849-6083

Mokyklos vadovybė

Rašytojo Jurgio Jankaus paminėjimas Detroite

Rugsėjo 8 d. Detrito lietuvių Dievo Apvaizdos bažnyčioje ir jų Kultūros Židinyje iškilmingai paminėta rašytojo Jurgio Jankaus 90 metų sukaktis. Iškilmės turėjo dvi dalis - pamaldas bažnyčioje ir akademinę dalį.

Pamaldos bažnyčioje

Dievo Apvaizdos parapija Detroite jauniausia. Jaukia modernią bažnyčią suprojektavo architektas dr. Alfredas Kulpa - Kulpavičius, ją vitražais išpuošė dail. Vytautas K. Jonynas, medžio reljefais - dail. Jurgis Daugvila. Koridorius jungia bažnyčią su Kultūros Židinio centru, kuris erdvus, patogus, pritaikytas sportui ir įvairioms renginių programoms.

Tą dieną buvo ir Tautos šventė, ir lituanistinės "Žiburio" mokyklos mokslo metų pradžia, ir Jurgio Jankaus pagerbimas. Mišias už Lietuvą užprašė LB apylinkės valdyba. Mišios buvo aukotos 10:30 val. ryto. Žmonių prisirinko pilna bažnyčia. Lituanistinės mokyklos apie 40 mergaičių buvo pasipuošusios tautiniais drabužiais ir sėdėjo pirmuose suoluose. Ir kaip jaudinančiai gražu, kad tiek daug jaunimo šioje šventėje pradeda savo mokslo metus - prisimena Lietuvos praeitį, susipažįsta su žymiu ir iškilium rašytoju.

Mišias aukėjo čia buvęs klebonas kun. Viktoras Kisčiūnevičius (neseniai pasitraukęs į pensiją), ir dabartinis klebonas kun. Valdas Valdemaras, kuris prieš mišias, sukaktuvinininką pakvietęs prie altoriaus, jį palaimino. Skaitymus atliko Paulius Jankus, sukaktuvinininko anūkas, o mišiom patarnavo trys proanūkiiai. Giedoją Asta Jurgutytė, vargonavo Rita Giedraitienė.

Mokiniai palydėjo kunigus prie altoriaus, aukų nešimo metu viena mokinė atnešė vadovėlių, kiti du mokiniai - gėlių vainiką, kuris buvo padėtas prieš altorių. Mišių aukas atnešė sukaktuvinininkas Jurgis Jankus, jo sūnus Almis ir provaikaitė Laila.

Tuo metu parapijoje lankėsi amerikietis kunigas, atvykęs iš misijų Pietų Amerikoje. Jis ir pasakė pamokslą apie darbą misijose, varginsias sąlygas, prašydamas finansinės paramos. Kalbėjo jaučiai, draugiškai, vaikščioldamas po bažnyčią.

Akademinė dalis

Po pamaldų žmonės perėjo į Kultūros Židinio salę, kur jau viskas buvo paruošta iškilimams - papuošta scena, sustatyti stalai, įrengta knygų ir nuotraukų paroda.

Salė buvo pilna svečių, susėdusių prie apskritų stalų. Pobūviui vadovavo Valentina Rauckienė. Maldą sukalbėjo klebonas kun. Valdas Valdemaras. Tuoj buvo pakeltos šampano taurės, sukaktuvinininkui sugiedota Ilgiausių metų.

Šalti valgiai buvo patiekti bufeto stiliumi, gražiai sudėstyti, papuošti. Prie kavos buvo puikių tortų.

Scenoje ant skydų buvo išstatyta kokia 10 sukaktuvinininko parašytų knygų padidintų viršelių. Pirmasis dekoratyvus sky-

das turėjo įrašą: "Sveikiname Jurgį Jankų 90". Jį sukūrė nuolatinis panašių įrašų bei skydų kūrėjas Mykolas Abarius.

Pobūvio kalbas pradėjo svečias iš New Yorko, Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas Paulius Jurkus. Pradžioje jis pasveikino sukaktuvinininką, prisiminė Liet. Rašytojų Draugijos istoriją, kaip ją okupantai 1940 m. uždarė, kaip ji 1946 m. buvo atgaivinta Vokietijoje ir dabar tebeveikia. Lietuvoje buvo suorganizuota Lietuvos Rašytojų Sąjunga, partijos kontroliuojama, remiama. Nors sovietinis režimas subyrėjo, atstatyta ir Lietuvos nepriklausomybė, bet ten esa rašytojai pasilaikė jiems okupantų primestą vardą - Lietuvos Rašytojų Sąjunga.

Aktorė Audrė Budrytė gražiai perskaitė dvi ištraukas iš sukaktuvinininko kūrinių. Pirmoji ištrauka buvo iš "Velnio balos", antroji - iš "Tetos Domincės".

Tarp skaitymų dr. Kestutis Keblys kalbėjo apie sukaktuvinininko kūrybą. Kalbėtojas gerai pažįsta lietuvių literatūrą, apie ją daug rašė, sugeba įdomiai prieti prie dėstomos temos. Ir šis jo referatas nebuvo koks sausas sukaktuvinininko kūrybos aptarimas, o šmaikštus, stilingas skaitinys, perpintas sąmojais, panašus į feljetoną. Kalbėtojas stilingai panaudojo tokį tradicijos palikimą, kad tokia proga kalbąs pirmiausia ir daugiausia kalba apie save. Ir pradėjo nuo savęs, kaip jis mokykloje susipažino su Jurgio Jankaus raštais, o paskui ir su pačiu autoriumi, aptardamas jo svarbiausią kūrybą, jos pobūdį. I tuos aptarimus vis įterpdavo apie save linksmas ir juokingas pasitraips. Tad jo kalba buvo palydėta visos salės juokais, nes ir pats sukaktuvinininkas mėgsta humoristines išdaigas, kiekvienoje savo kalboje įterpia sąmojaus kupinas frazes.

Po visų kalbų vadovė pranešė, kad neskaitys gautų sveikinimų. Jie bus išleisti atskirai. Rengėjai yra užsimoję šio jubiliejaus proga kaip dovana išleisti jo ilgą istoriją "Ipatelio šnekos", kurios buvo spausdintos "Draugo" dienraščio atkarpoje. Kvietė susirinkusius auka prisidėti prie šio leidinio išleidimo.

Iškilmių pabaigos žodį tarė pats sukaktuvinininkas, prisimindamas praeities vieną kitą momentą, pasakodamas, kaip jis kuria savo charakterius - nuolatos "meluodamas", t. y. charakterius paima iš gyvenimo ir juos paskui savo fantazija pakeičia, plačiau išvysto, sukurdamas intriga. Padėkojo ir rengėjams.

Sukaktuvinininkas iškilmių pradžioje buvo papuoštas gražia juosta, gauta iš Lietuvos. Tai ir scenoje jis atrodė kaip koks senųjų bajorų "maršalka". Svečiams dar dalijo savo naują "Ex Libris", kurį sukūrė jo marta, sūnaus Almis žmona. Ten vaizduojama trobelė, šio žymiojo rašytojo gimtinė.

Parodos ir pašnekesiai

Visa programa truko apie 3 valandas. Publika turėjo progos pasveikinti sukaktuvinininką, pasikalbėti su juo, susitikti su pa-

žistamais. Salės dešinėje ant stalų buvo išdėstytos autoriaus parašytos knygos, o jų buvo per 20. Sukaktuvinininkas mėgsta ir fotografuoti, mėgsta ieškoti gamtoje tokių momentų, kurie giliau prakalbėtų į žiūrovą. Ir čia galinėje sienoje buvo iškabinta keliolika didesnio formato meniškų nuotraukų.

- o -

Rašytojas Jurgis Jankus gimė 1906 liepos 27 d. Jo sukaktis plačiai buvo paminėta spaudoje, išleista knyga "Papelkių skriptūnas", dabar rengiamasi išleisti jo naują knygą.

Rašytojas turėjo 4 sūnus, du iš jų jau mirė. Čia Detroite gyvenęs inž. Eugenijus mirė prieš 13 metų. Jis buvo vedęs Danutę Radzevičiūtę. Jiedu turėjo 4 vaikus: Viktorę, Kristiną, Paulių, Rimutę. Rimutė yra dar netekėjusi. Provaikaitė yra net 8. Visi jie dalyvavo iškilmėse.

Anksčiau rašytojas gyveno Rochester, NY. Prieš keletą metų mirė jo žmona. Tada teko persitvarkyti, ieškoti prieglobsčio pas vaikus. Ji pasikvietė martelę Danutę, sūnaus Eugenijaus žmona. Prieš 3 metus jis iš Rochesterio persikėlė į Detroitą ir čia, kaip jis rašo, turi geriausias sąlygas: puikų kambarį, geras darbo sąlygas, gali rašyti ir rašyti, o namai pilni šilumos, meilės ir bičiulystės. Nuolat jį lanko vaikaičiai ir kiti artimieji.

- o -

Sukaktuvinininkas yra ir "Darbininko" ilgametis bendradarbis. "Darbininke" spausdinta autoriaus įvairių pasakojimų, išleista jo didelė drama "Peilio ašmenimis". Šios sukakties proga "Darbininkas" sveikina kūrybingą rašytoją ir linki sveikatos, ištvermės vėl naują kūrybą praturtinti lietuviškąją literatūrą. (p. j.)

Trumpas pastebėjimas apie "svajonių šalį" - JAV

(atkelta iš 6 psl.)

lai, viskas tvarkoj, o apie amerikietišką gyvenimo būdą ir tvarką jis pasakė: "Tik pagyvenęs JAV aš supratau, kad tikroji laisvė ir tikrasis gyvenimas yra Lietuvoje".

Kita mano kolegė praėjusį rudens išlošė "žalią kortelę" ir išvyko į JAV. Pavasarį atvažiavo atgal į Lietuvą ir kol kas čia sėkmingai darbuojasi. Ji vėl turi apsilankyti JAV iki kovo mėnesio. Kai aš jos paklausiau, ar ji ten važiuos, ji gužtelėjo pečiais. "Lietuvoje visi labai gerai galvoja apie Ameriką. Iš tikrųjų ji savo santvarka yra labai panaši į buvusią Sovietų Sąjungą", - sakė "žalią kortelę" išlošusi kolegė.

Aš iš karto atsiprašau Amerikos patriotų ir tikiuosi, jog jie nepuolė įsijeidinėti. Paprasčiausiai aš norėjau pasakyti, kad Lietuvoje jau ne visiems JAV yra svajonių šalis (kaip ir "Svajonių komanda" jau nebėra "Svajonių komanda" - visi tai matėme olimpiadoje).

Tarp kitko, amerikiečiams, kalbant apie savo šalį, derėtų būti kuklesniems. Tai jau kvepia fanatizmu. Neduok Dieve, dar kas nors susidegins iš begalinės meilės Amerikai. Vien ko buvo verti JAV sportininkų pasisakymai olimpiadoje, kai jie kalbėjo apie Ameriką!

G. Cības, "Lietuvos ryto" korespondentas, iš svajonių miesto Vilniaus

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 37-7-1401. (sk.)

PINIGAI PERVEDAMI Į LIETUVĄ. Siuntiniai, maisto siuntiniai, komercinės siuntos laivu arba oro paštu - **air cargo.** TRANSPAK, 2638 W. 69th Street. Chicago, IL 60629. Telef. (312) 436-7772. CONNECTICUT valstijoje (203) 232-6600. (sk.)

BUTAI PENGININKAMS, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite progą. Kreiptis: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT. 06277. (sk.)

Domiuosi lietuvių išeivijos spauda. Perskaitę laikraščius "Darbininką", "Draugą", "Dirvą", "Tėvynę", ir kt., neskubėkite jų išmesti. O gal užsilieka ir lietuviškos spaudos iš Kanados, Argentinos ir kt.? Skambinti tel. (718) 959-1653 Vilimui. (sk.)

Woodhavene parduodama buto įranga papiginta kainą: 1. Sony Trinitron spalvotas televizorius, 19 colių ekranas - 200 dol.; 2. televizoriui staliukas - 12 dol.; 3. Eureka siurblys - 30 dol.; 4. Kenmore kremavas šaldytuvus 16.3 kubinių pėdų, 28w x 30d x 64h - 200 dol.; 5. Dviejų durų metalinė spintelė su lentynomis, 24w x 18,5d x 29h - 50 dol. Viskas puikiai stovys. Skambinti ne vėliau rugsėjo 30 d., tel. (718) 441-2179. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidą" vardu ir siųsti JAV igaliojiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukėjo:

Dr. & Mrs. A. Plateris, Bethesda, MD - 500 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims rugsėjo 27 d., penktadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, rugsėjo 28 d., šeštadienį, nuo 12 val. iki 2 val. popiet.

Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš namų.

Desktop Publishing Services

NEWSLETTERS / MAGAZINES
ADVERTISING - LAYOUT & COPY
AWARDS / SPECIAL GREETINGS
CHURCH BULLETINS

TRANSLATIONS
Lithuanian to English
English to Lithuanian

The Publishers
of
VYTIS-The Knight

MBA DESIGNS

40 - 28 44th St.
Sunnyside, NY
11104
Tel&Fax: 718-937-3352